

bb 5. /szünidei ... folyt./ bh

január elsején egyebek között ,,gyere velünk, csinálj velünk,, címmel az ndk televíziójának műsorából adnak játékos sportvetélkedőt gyerekeknek. január 2-án a ,,melyiket az ötezerből?,, című pályaválasztási sorozat keretében az olajbányászattal köthetnek ismeretséget a gyerekek. január 3-án nicolas ghillen kubai költő verseit ,,ének kubáról,, címmel mutatják be a fiatal közönségnek. ugyancsak érdeklődésre tarthat számot az utolsó ellenőrzés című, most induló magyarú, beszélő bolgár film-sorozat is, amely a második világháború eseményeit idézi fel. január 4-én indul a mikrobi című rajzfilm-sorozat, és ekkor kezdik meg a tenkes kapitánya ismétlését. /mti/

--

bb 6. több mint 5 millió forint értékű társadalmi munka győrtött vid ká bh hgy 1975. december 18.

győr lakói az idén is értékes segítséget nyújtottak az észak-dunántúli iparváros rendezéséhez, szépítéséhez. több mint 5 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek. egy lakosra átlagosan 48 forint értékű társadalmi munka jutott. több mint 100 ezer lakosu város a társadalmi munka révén parkokkal, játszóterekkel gazdagodott. /mti/

--

bb 7. tojáspor zalaegerszegről

vid ká bh hgy 1975. december 18.

a zala megyei tejipari vállalat közelmultban felépült tej-és savóporító gyáregysége tojásporításra is alkalmas. a tej és a baromfifeldolgozó ipar szakvezetőinek megállapodása szerint ezentúl zalaegerszegen dolgozzák fel a napi fogyasztási igényt meghaladó mennyiségben jelentkező tojást. januárban kezdik a tojásporítást, és évenként összesen 240 vagon nyerstojásból készítenek étkezési tojásport. ebből a mennyiségből 40 vagon tojásport állítható elő. /mti/

--
- 6 -

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Pém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p a r l a m e n t

bkk 1. dr. szekér gyula beszéde

um bs

1975. december 18.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. szekér gyulának, a minisztertanács elnökhelyettesének beszédét, amely csütörtökön a parlament délelőtti ülésén hangzik el. a beszéd e m b a r g ó s , csak jelzésre használható fel!

x x x

/folyt.köv./

- 1 -

p a r l a m e n t

bkk 1. /dr. szekér ...1.folyt./um

tisztelt országgyűlés!

kedves képviselő elvtársak!

az v. ötéves terv népgazdaságunk további töretlen fejlődésének, népünk gazdasági és társadalmi felemelkedésének terve, olyan ötéves terv, amely a realitás talaján készült el; figyelembe vette a iv. ötéves terv eredményeit, a külgazdaság változásait, népünk életszínvonalának további javulásának, a műszaki fejlesztés gyorsításának együttes követelményeit.

ezt a tervet nem elég csak elfogadnunk, hanem képviselni, támogatni is kell, jobban kell dolgozni azért, hogy minden mutatóját teljesíthessük. ugyanakkor azt is meg kell mondanunk: az v. ötéves tervjavaslat az előző időszak eredményeihez képest valamelyest szerényebb fejlődést irányoz elő, hogy a fejlődés folyamatosságának és a népgazdasági egyensúly megszilárdításának kettős követelményét egyszerre teljesíthessük. az mszmp központi bizottsága legutóbbi ülésén a iv. ötéves terv teljesítésének értékelésekor megállapította, hogy az utóbbi öt esztendőben a gazdasági építőmunkában jó eredményeket értünk el: jelentősen bővült a népgazdaság teljesítőképessége, termelésbe lépett csaknem száz korszerű gyár és üzem, számottevően nőtt a társadalmi munka hatékonysága, folyamatosan emelkedett az életszínvonal. a kimagasló eredmények ellenére az új ötéves tervben mégis célszerű szerényebb haladást terveznünk. az utóbbi két évben a világgazdaságban bekövetkezett és hazánkat érzékenyen érintő változásokat, az energiahordozók, a nyersanyagok, a korszerű gépek és berendezések drágulását mindaddig nem tudtuk még a saját munkánkban létező tartalékok kiaknázásával megfelelően ellensúlyozni.

hazánk adottságaiból következően sohasem mulaszthatjuk el a külgazdasági hatások

/folyt.köv./

- 2 -

:

s

p a r l a m e n t

bkk 1. /dr. szekér ...2.folyt./um

figyelembevételét, a gazdasági építés belső és külső tényezőinek együttes vizsgálatát. ezért vessünk egy rövid pillantást a világgazdaság helyzetére. a kgst-országok gazdaságát a lendületes és tartós növekedés jellemzi. ezzel szemben a fejlett tőkésországok gazdaságában a viszonylag hosszú ideig tartott konjunktúra után gazdasági válság bontakozott ki. a fejlett tőkésországok ipari termelése a sok évi dinamikus fejlődés után tavaly már megtorpant és az idén előreláthatólag 5-10 százalékkal csökken. a munkanélküliek száma eléri a 14 milliót. a behozatalt a korábbi gyors ütemű fejlődés helyett, a múlt évi stagnálás után, ez évben a visszaesés jellemzi, ami eléri a 10-20 százalékot is. megállt exportjuk korábbi gyors növekedése és e téren is jelentékeny visszaesés várható ez évben a legtöbb fejlett tőkésországban. mindezeket a tényezőket mérlegelni kell tehát ötéves tervünk jóváhagyásakor.

tisztelt országgyűlés!

az előirányzott gazdasági növekedés fontos forrásai - hazai erőfeszítéseinkre támaszkodva - a dinamikusan fejlődő külgazdasági kapcsolatok, különösen ezek hatékonyabb és nagyobb biztonságot nyújtó formái. a tervjavaslat ezért a következő öt évre a külkereskedelmi forgalom 45-50 százalékos növekedését irányozza elő, úgy, hogy ezen belül nagyobb mértékben emelkedjen a kivitel, különösen tőkés viszonylatban. a szocialista országokkal a közelmúltban lezárt tervegyeztető tárgyalások eredményei számottevően hozzájárulnak a tervjavaslatban meghatározott gazdaságfejlesztési célok megalapozásához.

fejlődésünk szempontjából változatlanul a szovjetunióval kialakított kapcsolataink a legfontosabbak, a legjelentősebbek. a szovjetunióval bonyolítjuk le tel-

/folyt.köv./

- 3 -

o

bkk 1. /dr. szekér ...3.folyt./um

jes külkereskedelmi forgalmunk egyharmadát. országaink között a következő öt évben a külkereskedelmi forgalom több mint 40 százalékos növekedését tervezzük. a teljes forgalmon belül tovább növekszik a gépek és berendezések, a magasabb fokon feldolgozott termékek aránya. igen öröndetes, hogy energiahordozó- importunk - kalóriaalapon számolva - több mint 60 százalékkal nő. a nyersanyag- és energiaszállítások növelését részben azal alapoztuk meg, hogy különböző magyar szállításokkal részt vállalunk a szovjetunió területén a kitermelő kapacitások bővítésében.

igen öröndetes, hogy a szovjetunióba irányuló magyar gépexport csaknem kétharmada kooperációs és szakosítási megállapodásokon alapul.

a magyar-szovjet timföld-aluminium egyezményt a közelmultban hosszabítottuk meg 1985-ig. ez az együttműködés adott módot a hatvanas évek közepétől arra, hogy hazánk egyik jelentős ásványi kincsét, a bauxitot, energiaszegénységünk ellenére is gazdaságosan hasznosíthassuk. így épülhetett ki korszerű bauxit-bányászatunk, timföldgyártásunk, valamint az aluminiumfeldolgozás. az aluminiumipar előmozdította számos ágazat, például a villamosberendezések, a kábelipar, a tömegcikkipar, a járműipar, valamint a könnyűszerkezeti ipar versenyképes fejlesztését.

külkereskedelmünkben is fontos helyet foglal el az aluminiumipar. míg a magyar külkereskedelmi forgalom a világforgalom egy százalékát sem éri el, a hazai aluminium készáruk exportja az aluminium készáru világforgalom 4 százalékára becsülhető.

a kgst-tagországokkal kiépült járműipari együttműködés keretében a jármű-, részegység- és alkatrészgyártás ugyancsak jelen-

/folyt.köv./

- 4 -

bkk 1. /dr. szekér ...4.folyt./um

tős, szétgyűrűző hatással van az egész magyar gazdaságra. a járműipari együttműködés ma már a különböző szakosítási és kooperációs egyezmények egész körére épül, amelyeket a szovjetunióval, az ndk-val, Lengyelországgal, csehszlovákiával, románival és jugoszláviával kötöttünk. elsősorban a szovjet iparral alakítottunk ki ezen a területen is nemzetközi jelentőségű együttműködést: az autóbuszok és a közúti járművek hátsó futóműveinek szállítására, majd később a zsiguli-egyezmény néven ismert megállapodás keretében személygépkocsi alkatrész-kooperációra. e kooperáció kezdete óta 1980-ig a nagysorozatban gyártott autóalkatrészekért majdnem 150 ezer darab személygépkocsit vásárolunk.

a szovjetunióval és az ndk-val öt évre szerződésben rögzített szállítások példa nélküliek a világon: sehol nem szállítanak egyetlen megállapodás keretében ilyen nagy mennyiségű autóbuzst. az idén már megközelítően 9000 autóbuzst küldünk a kgst tagországokba. az ndk-ban például nemrégiben indult útjára a 20-ezredik magyar autóbuzs. a szovjetunióba pedig eddig több mint 30 ezer autóbuzst szállítottunk.

tíz év alatt a közúti járműiparral új, korszerű ágazat fejlődött ki hazánkban. az érintett gyárak a technológiai eljárások és gyártmányok magas, versenyképes műszaki színvonalát teremtették meg. világviszonylatban piacképes autóbuzsokat, versenyképes részegységeket gyártunk. egyes részegységek, például a győri hátsóhidak iránt fokozódik a kereslet a szocialista és nem szocialista országokban egyaránt.

a járműipari egyezmények magyar bázisvállalatai az ikarus és a győri magyar vagon- és gépgyár mellett szükséges volt más gyárak korszerűsítése is: kiterjedt belföl-

/folyt.köv./

- 5 -

parlament

bkk 1. /dr. szekér ...5.folyt./um

di kooperációs gyűrű épült ki az öntődéktől a műszaki gumiaruk gyártásáig, az autóvillamossági cikkek, az ülészetek készítéséig.

a magyar-szovjet petrokémiai együttműködés a hazai korszerű petrokémiai ipar alapjainak lerakását segítette elő, nagymértékben hozzájárulva tőkés műanyagimportunk csökkentéséhez. az együttműködés keretében tíz éven át, évenként 130 ezer tonna etilént és 80 ezer tonna propilént szállítunk a szovjetunióba, ahonnan azonos értékben hatféle műanyagot vásárolunk vissza.

a petrokémiai együttműködésben ma már a szovjetunió mellett Lengyelország, Csehszlovákia és Románia is részt vesz.

a magyar-szovjet gazdasági együttműködés keretében a legutóbbi évben számos új egyezmény született. a megkötött és előkészített egyezmények és megállapodások között - fontosságát és perspektíváját tekintve - kiemelkedik az olaj- és földgázvezetékek műszer- és hírközlőrendszerének további közös fejlesztésére és gyártására vonatkozó szerződés. ezek a berendezések a szovjetunióban a több ezer kilométeres gáz- és olajvezetékek távirányítását végzik majd, és jelentősen növelik a kőolaj- és földgázszállítások üzembiztonságát. itt olyan ágazatról van szó, amelynek fejlesztéséhez igen kedvezően a hazai adottságok.

exportstruktúránk fejlesztése szempontjából jelentős, hogy a következő 10-15 évre kialakultak, illetve részben még alakulóban van egy sor a mezőgazdaságot és az élelmiszeripart érintő nagy horderejű megállapodás, elsősorban a szovjetunióval, de más kőst országokkal is. a 15 évre aláírt - számunkra több mint 100 milliárd

/folyt.köv./

- 6 -

parlament

bkk 1. /dr. szekér ...6.folyt./um

forint exportot lehetővé tevő - zöldség-gyümölcs egyezmény egy korábbi megállapodás meghosszabbítása és kibővítése. lehetőség mutatkozik arra, hogy újabb egyezményeket írjunk alá, amelyek gabona- és husexportunk hosszútávú és előnyös kiviteli feltételeit teremtik meg. ezek a termékek ugyanis mind nagyobb szerepet játszanak a számunkra létfontosságú nyersanyagok és energiahordozók beszerzésében.

tisztelt országgyűlés!

a tervegyeztetések során mód nyílt kapcsolataink dinamikus fejlesztésére a többi kőst tagországgal is. örvendetes, hogy a szovjetunió mellett a többi szocialista országgal is egyre nő a tartós együttműködésen alapuló árucserreforgalom. az v. öt-éves terv idején a szakosítási és kooperációs egyezmények már a kölcsönös áruszállítások 20-30 százaléka terjednek ki.

kormányközi megállapodásaink vannak többek között a kén, a szóda, a műanyagok és műszálak, fontos gumipari termékek nagyvolumenű szállítására, autóipari és számítástechnikai, valamint komplex mezőgazdasági és élelmiszeripari együttműködésre. összesen mintegy 250 kooperációs és szakosítási szerződéssel, valamint egyezménnyel segítettük elő az v. öt-éves terv megalapozását.

új vonása tervünknek, hogy a szocialista kétoldalu kapcsolatok mellett a sokoldalú integrációs együttműködést is magában foglalja.

energia- és nyersanyagellátásunk biztosítása érdekében elengedhetetlenül szükséges, hogy a bennünket érdeklő közös fejlesztésekben, számszerint 10 nagyobb beruházásban szükségleteink és anyagi lehetőségeinkhez mértén résztvegyünk.

/folyt.köv./

- 7 -

parlament

bkk 1. /dr. szekér ...7.folyt./um

ezek között a legnagyobbak a kőolaj, a földgáz, a villamosenergia és a cellulóz ellátásunkat biztosító beruházások. az együttműködés további elmélyítése érdekében a következő években a kgst-ben hosszútávú, 1990-ig szóló együttműködési komplex célprogramokat dolgozunk ki a fejlesztés legfontosabb területeire.

szekér gyula ezután hangsúlyozta, hogy a szocialista gazdasági együttműködés új formáinak hatása nemcsak a gazdasági eredmények pozitív változásában mérhető le, hanem ezek új, mozgósító, szervező erőt jelentenek a munkában, gazdaságunkban és társadalmunkban - mondotta, majd így folytatta: a járműipari, a számítástechnikai és a petrokémiai beruházások határidőre elkészültek. a magyar-szovjet petrokémiai együttműködésben a két ország területén együttesen körülbelül 15 milliárd forint összegű beruházás összehangolását valósítottuk meg három esztendő alatt. kézzelfogható bizonyítéka ez a szocialista gazdasági integráció életrevalóságának, megerősíti annak további kiszélesítésébe vetett hitünket. bizonyítja, hogy terveinkben lehet építeni a szocialista gazdasági integrációban elhatározott megállapodásokra. a legfontosabb integrációs egyezményeinket az évek hosszú során át, pontosan, határidőre teljesítettük. példának említem a több mint 10 éves magyar-szovjet és a magyar-lengyel timföld-alumínium együttműködést. eddig három millió tonna timföldet szállítottunk ki és majdnem 1 millió tonna alumíniumot vásároltunk vissza.

/folyt.köv./

- 8 -

parlament

bkk 1. /dr. szekér ...8.folyt./um

az egyezmények adta feladatok nagyszerűsége, azok vonzereje, az együttműködésbe vetett bizalom olyan mozgósító erőnek bizonyult, ami az akadályok leküzdéséhez segített bennünket. hasonlóak a tapasztalatok az autóbuzsnál, a részegység-szállításoknál, a zsiguli -kooperációnál és más egyezmények ütemes és időbeni végrehajtásánál is.

tisztelt országgyűlés!

az v. ötéves terv egyik legnagyobb jelentőségű és legnehezebb feladata a nem szocialista országokat érintő export-import terveink teljesítése.

e viszonylatban importunkat 40, exportunkat legalább 60 százalékkal kell növelni, ez a feladat azért is bonyolult, mert itt nem támaszkodhatunk a szocialista országok között szokásos tervegyeztetés szilárd alapjaira.

termékeinknek csak egy része felel meg a tőkés piac követelményeinek. tetézi gondjainkat az is, hogy tőkés exportunk néhány hagyományos termékcsoporthoz mellett eléggé szétaprózott és nem nyugszik tartós együttműködési alapokon.

megérett az ideje annak, hogy az eddiginél sokkal jobban súlypontokat képezzünk. helyes volna nagyobb horderejű együttműködési egyezmények kialakítása, olyan termékek, termékcsoporthoz és területek kijelölése, amelyek fejlesztésével az eddiginél sokkal nagyobb lendületet adhatnánk tőkés exportunknak.

a megdrágult energiahordozók, nyersanyagok és berendezések ellentételezésére sokkal

/folyt.köv./

- 9 -

w

?

parlament

bkk 1. /dr. szekér ...9.folyt./um

több árut kellene kitermelnünk többletkiadásaink fedezésére, vagy még nagyobb értékű, jobb minőségű, illetőleg új termékek tömegét kellene exportálnunk. nyilvánvaló, hogy az utóbbiakra kell törekednünk. jobb minőségű, jobban értékesíthető valamint új termékek gyártásával kell a tőkés piacokon megjelennünk.

mindebből az a következtetés vonható le, hogy ma még nagyobb hangsúllyal vetődik fel belső tartalékaink feltárásának szükségessége. úgy látjuk, hogy export feladatunk nagyobb részét a jelenleg működő üzemekből, a meglévő termelőeszközökkel és emberállománnyal, tehát a már ma meglévő termelőerőkkel kell biztosítani.

említettem, hogy nem szocialista exportunkat 1972 évi változatlan áron több mint 60 százalékkal kell növelni. folyóárakon számolva azonban nem szocialista exportunkat több mint kétszeresére kell növelni öt év alatt. azért említettem a folyóárakat, mert vállalatainknak az évek során majd a mindenkori esedékes folyóáron kell idomulniuk a piac változó körülményeihez. az élelmiszergazdaságnak kétszeresére, a könnyűiparnak és a vegyiparnak több mint kétszeresére, a gépiparnak csaknem háromszorosára kell növelnie tőkés exportját. ez rendkívül nagy feladat. éppen ezért, az eddiginél is jobban kell törekedni arra, hogy tőkés exportunk egyre növekvő hányada hosszabb időre megkötött, a műszaki fejlesztést és az értékesítést is felölelő kooperációs és más együttműködési szerződések keretében jöjjön létre. sajnos, ez évi tőkés exportunk elmarad a múlt évitől. éppen ezért a jövő évi tőkés export előirányzataink teljesítése mind a termelő, mind a külkereskedelmi vállalatok előrelátóbb és aktívabb munkáját igényli.

szembe kell néznünk ugyanakkor azzal is, hogy a közös piac országában egyes termékeinket diszkrimináció sújtja. ez is nehezíti helyzetünket. az európai biztonsági

/folyt.köv./

- 10 -

parlament

bkk 1. /dr. szekér ..10.folyt./um

és együttműködési értekezlet záróokmánya szellemében is határozottan tovább harcolunk a szocialista országokat, köztük a hazánkat is sújtó diszkrimináció megszüntetéséért.

tisztelt országgyűlés!

olyan helyzetben vagyunk, hogy a következő években - a fejlődés természetes következményeként - tovább növekszik a nemzetközi környezet hatása gazdaságunkban. tudatában kell lennünk annak, hogy külgazdasági kapcsolataink eredményes fejlesztése nemcsak rajtunk múlik ugyan, de a mi kezünkben is van. úgy kell alakítanunk, tökéletesítenünk gazdaságunk szerkezetét, hogy minél jobban alkalmazkodhassunk a világgazdaság változó követelményeihez. olyan termékek kelljenek tehát - a szocialista országokkal legujabban megkötött egyezményeink is ezt igazolják - amelyek konstrukcióban és technológiában egyaránt megfelelnek a mai nemzetközi színvonalnak, amelyek egyaránt megfelelnek a belső, a szocialista és a tőkés piacra is. nem rendezkedhetünk be arra, hogy a fejlesztésben külön válasszuk a szocialista és a tőkés piac igényeit, ehhez nincs is elégséges anyagi és szellemi kapacitásunk. a nagytömegű, szériában gyártott, hosszútávú szocialista együttműködési egyezményekben rögzített termékeinket és elsősorban gépeinket és berendezéseinket kell tőkés exportra is alkalmassá tenni! a közepes technikai színvonalat képviselő, gyenge vagy bizonytalan minőségű áruk sem a szocialista, sem a tőkés piacokon nem kelendők vagy csak alacsonyabb áron lesznek eladhatók. a feldolgozóipar szelektív fejlesztése során tehát az egyes ágazatok, illetve a vállalati profilok jövőjét aszerint kell megítélnünk, hogy milyen mértékben képesek lépést tartani az egyre szigorubb műszaki és gazdasági követelményekkel. hozzáteszem, hogy itt nemcsak egyes termékekről, termékcsoportokról, van szó, hanem komplex termék- és szolgáltatásrendszerekről.

/folyt.köv./

- 11 -

ü

p a r l a m e n t

bkk 1. /dr. szekér ...11.folyt./um

végezetül arra szeretnék még egyszer rámutatni, hogy a tervjavaslat legfőbb célkitűzése népünk életszínvonalának, gazdaságunk megalapozott fejlesztésének szolgálata.

a magyar szocialista munkáspárt xi. kongresszusa határozatának szellemében kell még jobban dolgoznunk a fejlett szocialista társadalom építésén.

a beterjesztett v. ötéves tervjavaslatot a tisztelt országgyűlésnek elfogadásra ajánlom. /mti/

-.-

- 12 -

p a r l a m e n t

bkk.2. szurdi istván beszéde

sl/tm/a/ie

1975. december 18.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk szurdi istván belkereskedelmi miniszter beszédének rövidített változatát. a beszéd, amely az országgyűlés csütörtöki ülésén hangzik el, feloldásig e m b a r g ó s !

x x x

a miniszter a kiskereskedelmi forgalom alakulását elemezve elmondotta, hogy a lakosság áruvásárlásra fordított kiadásai a most befejeződő ötéves tervidőszakban évenként átlagosan 9.3 százalékkal, vagyis évente átlag 15-16 milliárd forinttal emelkedtek. folyóáron számolva az 1970 évi 140 milliárddal szemben 1975-ben előreláthatólag 218 milliárd forint értékű árut értékesít a kiskereskedelem. import-cikkekre öt évvel ezelőtt körülbelül 25 milliárd, az idén pedig már 37-38 milliárd forintot költött a lakosság, vagyis az importárak részaránya a kiskereskedelmi forgalomban 17 - 17.5 százalék. az áruk választékára jellemző, hogy jelenleg körülbelül 70-80 ezer féle cikk van forgalomban, s a választék jelentős része kicserélődött az utóbbi öt évben.

- természetesen tudjuk, - mondotta - hogy a vásárlói közérzetet nemcsak az áruellátás népgazdasági adatokkal bizonyítható fejlődése határozza meg. a fogyasztók közérzetét befolyásolja, hogy vásárlási igényeit helyileg, napról napra hogyan és milyen körülmények között tudjuk kielégíteni. kereskedelempolitikánk egyik fontos elve, hogy minden vásárló, minden időben megtalálja üzleteinkben az egyéni kívánságainak megfelelő árukat, legyen az akár egy csekély értékű áramelosztó, vagy nagyobb értékű automata mosógép, sör, vagy valamilyen építőanyag. az ilyen magas színvonalú stabil áru kínálat megteremtése azonban nemcsak a kereskedelem elhatárolásának a kérdése.

/folyt.köv./

- 13 -

bkk.2./ szurdi.....1.folyt./-a

egy tizmillió lakosu ország képtelen arra, hogy saját termelőkapacitásaival a fogyasztási cikkeknek olyan széles választékát állítsa elő, amit lakosságunk - meglehetősen differenciálódott jövedelmi szintje mellett - elvár. ezért részben behozatalra kell támaszkodnunk. a szocialista országokból származó importunk évről évre dinamikusan nő. de ennek természetesen korlátai is vannak, hiszen saját országuk lakosságának növekvő igényeit is ki kell elégíteniök. országunk gazdaságpolitikájába a tőkés országokkal folytatott külkereskedelem fejlesztése is beletartozik. 1970-1975. között a konvertibilis devizákkal kiegyenlített fogyasztási cikk importunk - beleértve az építőanyagokat is - 50 százalékkal emelkedett, és 1975-ben körülbelül 143 millió dollár értékű volt. a tőkés importot 1976-ban sem csökkentjük, sőt némileg növeljük is. a tőkés piacokról származó fogyasztási cikkeket illetően az árrakkal vannak gondjaink, mivel azok a mi fogyasztói árainkkal összehasonlítva gyakran magasak, s - kivéve talán a textilipari termékeket - az utóbbi években jelentősen emelkedtek. mindezekből következik, hogy bizonyos fogyasztási cikkekből - ez a termékeknek csupán egy töredékét jelenti - csak fokozatosan és hosszabb idő alatt tudjuk megteremteni a kínálat és a kereslet teljes egyensúlyát. ezeknek az ugynevezett hiányzó termékeknek a körét is évről évre szűkítjük.

a miniszter hangsúlyozta, hogy a kereskedelempolitikában, az áru kínálatban mindig számításba veszik azokat a társadalmi jelentőségű változásokat és társadalompolitikai intézkedéseket, amelyek közvetve a lakosság fogyasztási igényeit, összetételét is befolyásolják. olyan változásokról van szó, amelyek például a népesség korösszetételében, jövedelmi viszonyaiban, az urbanizációban vagy éppen a népesedéspolitikai intézkedések eredményeként mentek és mennek végbe. kiemelten foglalkoznak például a fiatal korosztályok ruházati igényeinek kielégítésével, a csecsemőruházati cikkekre és a csecsemőbutorokra is nagy gondot fordít a kereskedelem.

/folyt.köv./

t

bkk.2./ szurdi.....2.folyt./-a

figyelembe veszik a nyugdíjasok számának növekedését és a nyugdíjak emelkedését is, mert ezek a tényezők hatással vannak a nyugdíjasok által vásárolt árucikkek forgalmára és összetételére.

a miniszter a továbbiakban azzal foglalkozott, hogy az ország milyen áruellátásra számíthat 1976 és 1980. között. az v. ötéves terv szerint a lakosság jövedelmének növekedésével összhangban a fogyasztási cikkek kiskereskedelmi forgalma - változatlan áron számolva - 27 százalékkal nő, s 1980-ban folyóáron számolva eléri a 330 milliárd forintot. a növekedés mértéke szerényebb, mint az előző öt évben. ez a szerényebb fejlődés mégis azt jelenti, hogy lakosságunk 1980-ban jövedelméből körülbelül 110 milliárd forinttal többet költhet el fogyasztási cikkek vásárlására, mint 1975-ben. a miniszter hozzáfűzte, hogy javul az áruválaszték, kulturáltabbá válnak a kiszolgálási körülmények.

az iparcikkek forgalma a következő öt évben is gyorsabban emelkedik, mint az élelmiszereké, ami nemzetközileg elismert jellemzője az életszínvonal növekedésének. 1975-ben az összes árufogyasztáson belül az iparcikkek részaránya 53.3 százalék, ez az arány 1980-ban előreláthatólag 55.5 százalékra emelkedik. több lesz a korszerű és divatos ruházati cikk, tovább növekszik a háztartási munkát megkönnyítő gépek, eszközök, vegyi anyagok kínálata és választéka. bővíteni fogják a biológiailag értékesebb élelmiszerek kínálatát is.

az v. ötéves terv lehetővé teszi, hogy a kereskedelmi bolt-hálózatot tovább bővítsék, növeljék az értékesítő helyek számát. ezzel kapcsolatban a miniszter megjegyezte, hogy az utóbbi öt év alatt és a következő öt évben, vagyis tíz év alatt kiskereskedelmi boltjaink összes alapterülete 38, a kereskedelmi raktárak alapterülete pedig 25 százalékkal nő. az v. ötéves tervperiódusban a főváros kiskereskedelmi hálózatának bővítése meggyorsul.

ezenek mellett nagyon lényeges, hogy korszerű technikával ellátott árusítóhelyek, raktárak létesültek és létesülnek, a régi árusítóhelyek egy részét pedig korszerűsítik. gépek beszerzésére az elmúlt öt évben 3.6 milliárd forintot költöttek, a következő öt évben hasonló célra ennek az összegnek csaknem kétszeresét fordítják.

/folyt.köv./

bkk.2./ szurdi.....3.folyt./-a

a miniszter kiemelte, hogy az v.ötéves terv számítási anyagai szerint a fogyasztási-cikk - kereskedelemben 45 000-el kell növelni a létszámot. ennek a létszámemelésnek a megállapításával már feltételezték, hogy a forgalom növekedése és az új értékesítőhelyek által támasztott létszámigény 60 százalékát munka-és üzemszervezéssel, a technikai eszközök szélesebbkörű alkalmazásával pótolják. az elkerülhetetlen létszámnöveléshez többféle intézkedésre van szükség. nem utolsó sorban el kell érni a kereskedelmi munka fokozottabb társadalmi elismerését. - úgy érzem, nem vagyok elfogult, amikor azt állítom, hogy a kereskedelmi dolgozók többsége helytállásával rá is szolgált erre a megbecsülésre - mondotta a miniszter.

ezután a lakosság idej és jövőre várható áruellátásáról szólt szurdi istván.

elmondta, hogy ebben az évben a belkereskedelmi vállalatok a tervezettnél több árut értékesítenek, mivel a lakosság pénzjövödelme is magasabb a tervezettnél. a magasabb követelmények sem okoztak zavart az áruellátásban. az idén örvendetesen tovább emelkedett a biológiailag értékes élelmiszerek forgalma. az egy főre jutó husfogyasztás, amely tavaly 69 kiló volt, az idén 70-4 kilogrammra emelkedett. tejből és tejtermékekből tavaly 118, az idén 136 kilogrammot vásároltak egy lakosra számítva. vitamindus gyümölcslevekből az előző évben 680 vagon, az idén pedig már 760 vagonnyi kelt el. viszont csökkent az egy főre jutó kenyér, - liszt- és zsirfogyasztás.

a miniszter elmondta, hogy a kereskedelmi vállalatok felkészültek a karácsonyi és az újévi forgalomra. az árukészletek, a választék megfelelő.

a kereskedelem nagy gonddal kezdte meg felkészülését a lakosság jövő évi áruellátására. az 1976 évi belkereskedelmi áruigények egyeztetésének első szakasza az érdekelt minisztériumokkal és részben a termelő üzemekkel eredményesen lezárult., bár néhány fontos termék szállításáról még folynak a tárgyalások. kifejezte meggyőződését, hogy az áruszállítási megállapodások teljes egészében realizálódnak, ez pedig azt jelenti, hogy 1976-ban kielégítő, jó színvonalu lesz a lakosság áruellátása.
/folyt.köv./

bkk.2./ szurdi.....4.folyt./-a

baromfiból, halból, tojásból 10-11, tej-és tejtermékekből 8-9, zöldség-gyümölcsből 4-5 százalékkal magasabb fogyasztásra készül fel a kereskedelem. változatlan áron számítva az ideinél 3- 3.5 százalékkal nagyobb ruházati és öt százalékkal ^{nagyobb} vegyési-ipcikk forgalommal számolnak.

az idegenforgalomról és a turistaforgalomról szólva a miniszter elmondta, hogy az idén több mint három millió magyar állampolgár utazott külföldre, szemben az 1970. évi egymillióval. 1980-ban a tervek szerint 4.300 000 állampolgárunk kel utra. a magyarországra látogató külföldiek száma, ami 1970-ben 5 millió 600 ezer volt, az idén mintegy kilenc millió lesz, 1980-ra pedig mintegy 10-10.5 millió külföldi érkezésével számolnak. a miniszter örvendetesnek mondotta, hogy az idén 60 000 magyar fiatal szervezett formában utazott külföldre és 70 000 külföldi fiatal érkezett turistaként hazánkba.

lassan önálló népgazdasági ágazattá terebélyesedő nemzetközi idegenforgalmunk gazdasági fontosságát jelzi, hogy az idegenforgalomból származó bevételeink lényegesen emelkedtek. rubelviszonylatu idegenforgalmi bevételeink részesedése a teljes rubel áruexportban az 1970 évi 2.7-ről már tavaly 4.1 százalékra emelkedett, s nagyobb volt, mint a hus-, a baromfi- és a tejipari termékek szocialista exportárból származó bevételeink együttvéve. dollárelszámolásu idegenforgalmi bevételeink részaránya teljes tőkés áruexportunkban tavaly 5.6 százalék volt, szemben az 1970 évi 4.4 százalékkal.

a belkereskedelem feladatait összefoglalva a miniszter hangsúlyozta: számolunk azokkal a szigorú feltételekkel, amelyeket a terv számunkra meghatároz. biztosíthatom a tisztelt országgyűlést, - mondotta -, hogy a belkereskedelem dolgozói nagy felelősségtudattal látnak a növekvő feladatok teljesítéséhez. mindent megtesznek azért, hogy az áruellátás az v.ötéves tervidőszakban a dolgozó milliók meglégedésére tovább javuljon. /mti/

--

p a r l a m e n t

bkk.3. folytatta munkáját az országgyűlés

t/pr-tf-ró-sl-me/gk,gg,tm,gné/a - ie bs 1975.december 18.

csütörtökön délelőtt a parlamentben folytatta munkáját az országgyűlés téli ülészsaka. az elfogadott napirendnek megfelelően folytatódott a vita a népgazdaság v.ötéves tervéről betervezett törvényjavaslat fölött. részt vett a tanácskozáson losonczi páál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke, aczél györgy, apró antal, biszku béla, focs jeno, gáspár sándor, huszár istván, németh károly és sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, továbbá a központi bizottság titkárai, valamint a minisztertanács tagjai. a diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesten akkreditált külképviseletek számos vezetője és tagja.

a vitában elsőként dr.szekér gyula,

a minisztertanács elnökhelyettese szólalt fel.

dr.szekér gyula beszédét mai bkk.1-es kiadásunkon közöltük, a beszéd embargóját a következő javításokkal feloldjuk:

/folyt.köv./

- 18 -

p a r l a m e n t

bkk.3./ folytatta....1.folyt./-a

az 1.folytatás második bekezdésének utolsó mondata így módosul:...tartalékok kiaknázásával ellensúlyozni. / a megfelelően szó kimarad./

a 2. folytatás 13.-14. sorában a szöveg helyesen :...jelentékeny visszaesés várható ez évben. mindezeket a tényezőket..../ ,, a legtöbb fejlett tőkés országban,, szavak kimaradnak./

ugyanezen folytatás első bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen!: biztonságot nyújtó u j formái. a tervjavaslat....

a 3.folytatás második-harmadik sorában a szöveg helyesen: ....a külkereskedelmi forgalom cs a k n e m ö t v e n százalékos növekedését tervezzük.

ugyanennek a folytatásnak a 8-9. sorában a szöveg helyesen:.... magyar szállításokkal részt v e s z ü n k a szovjetunió területén....

a 4.folytatás első bekezdésének második sorában a szöveg helyesen: ....szállítások e z e n a t e r ü l e t e n példa nélküliek.

ugyanezen folytatás második bekezdésének harmadik sorában a szöveg helyesen: ....és gyártmányok magas műszaki színvonalát. /a versenyképes szó kimarad/

a 6. folytatás első bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen:....áruszállítások 20-30-40 százaléka...

ugyanezen folytatás utolsó bekezdésének harmadik sorában a szöveg helyesen:...szám szerint 10 nagyobb e g y e z t e t t kgst beruházásban...

/folyt.köv./

11.05/a

- 19 -

parlament

bkk.3./ folytatta.....2.folyt./-a

a 7. folytatás második bekezdésének alulról számított nyolcadik sorában a szöveg helyesen:.....további kiszélesítésébe vetett b i z a l m u n k a t bizonyítja,..

a 8. folytatás második bekezdésének első-második sorában a szöveg helyesen: e viszonylatban importunkat 35-40, exportunkat legalább 60-65 százalékkal kell növelni...

a 9. folytatás második bekezdésének második sorában a szöveg helyesen: változatlan áron 60-65 százalékkal kell növelni.

a következő felszólaló

mag pál/csongrád megye, 10 vk/ a szentesi baromfifeldolgozó vállalat igazgatója arról beszélt, hogy megyéje jelentős élelmiszeriparral rendelkezik, ez az ágazat mintegy tízezer embert foglalkoztat, s nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy segítsenek kielégíteni a lakosság élelmiszerszükségletét. az új öt-éves terv követelményeinek megfelelően igyekeznek tovább növelni exportjukat, mind gazdaságosabban feldolgozni a mezőgazdasági termékeket.

Kitért a törvényjavaslatnak arra a részére, amely kiemelt feladatként jelöli meg a szegedi szalámigyár bővítésének befejezését és üzembe helyezését. mint mondotta, ez hozzájárul majd a belföldi igények magasabb szintű kielégítéséhez és a husipari készítmények exportjának fokozásához.

rámutatott, hogy a korszerű mezőgazdasági nagyüzemek mind jobban segítik a megye élelmiszeriparának ellátását, ugyanakkor az élelmiszeripari üzemek a háztáji termelés fokozását is ösztönzik. a háztáji gazdaságokban terjedő hizott liba nevelésnek nagy része van abban, hogy az idén 89 tonna exportminőségű libamájat bocsáthatott ki a baromfifeldolgozó vállalat, 32 tonnával többet, mint 1972-ben.

a megye tejipari vállalata a szarvasmarhaállomány növekedése által kínált lehetőségeket kihasználva az idén ugyancsak növelte eredményeit, s várhatóan a következő években tovább fokozódik a tejfeldolgozás. ezzel kapcsolatban a képviselő megemlítette, hogy hasznos volna megépíteni szentes városellátó tejüzemét.

végül hangsúlyozta, hogy a megye élelmiszeripara a jövőben is igyekszik rugalmasan alkalmazkodni a mezőgazdasági termeléshez, s egyben ösztönöznöni is a mezőgazdaságot az ország igényeinek megfelelő termékszerkezet kialakítására.

/folyt.köv./
11.15/a

parlament

bkk 3. /folytatta 3.folyt./um

dr. tar imre /szabolcs megye, 13. vk./ a szabolcs-szatmár

megyei pártbizottság első titkára előljáróban leszögezte: országunk helyzetét ismerve meggyőződéssel mondhatjuk, hogy az v. öt-éves tervjavaslat megalapozott, reális, célkitűzéseit a megye lakossága egyetértéssel fogadta.

megelégedéssel szólt arról, hogy az ipari munkások számának gyors növekedése fellendítette a megye társadalmi, gazdasági és kulturális életét. enyhültek a foglalkoztatási gondok, az ipar biztos keresetet, jobb élet- és munkafeltételeket teremtett 71 ezer munkás és családja részére. éppen ezért azt tervezzük - mondotta -, hogy a következő öt évben tovább folytatjuk a megye iparosítását, s az országosnál gyorsabb ütemben növeljük az ipari termelést. a meglévő termelési kapacitások hasznosításával, a termelés korszerűsítésével, a műszakszám növelésével hatékonyabbá, tervszerűbbé és termelékenyebbé vált a munka, s ezzel szabolcsban is megteremtődtek a feltételek ahhoz, hogy az extenzív iparfejlesztésről áttérjünk az ipar intenzív fejlesztésére - mondotta. hozzáfűzte: újabb ipari üzemek telepítését és építését szorgalmazzák, s az ipar fejlődése szempontjából különösen fontosnak tartják az élelmiszeripar fejlesztését. jelenleg ugyanis igen kevés mezőgazdasági terméket dolgoznak fel a megyében, pedig a helyi feldolgozóipar bővülése magával hozná a jövedelem növekedését, a foglalkoztatottság javulását, gazdagítaná az exportlehetőségeket, s előrelépést jelentene a lakosság ellátásában is.

a megye mezőgazdasági eredményeit elemezve egyebek között rámutatott, hogy számottevően növekedett a hűtő tároló kapacitás is, amely kielégíti a szükségletet. ezzel kapcsolatban felhívta a figyelmet arra, hogy meg kellene oldani e jelentős kapacitás egész éves teljes kihasználását, mert ezzel gazdaságossága tovább növelhető.

/folyt.köv./

11.25/um

parlament

bkk 3. /folytatta ...4.folyt./um

szeretnénk elérni - mondotta a továbbiakban - hogy megyénkben termeljük meg az ország számára szükséges burgonya egyharmadát, ehhez azonban biztonságosabbá kell válnia a felvásárlásnak és a tárolásnak. a megyei lakosság életszínvonalának javítása s az exportadottságok leggazdaságosabb kihasználása szempontjából egyaránt nagyon fontos a téli alma termelésének növelése. felhívta a figyelmet, hogy az almatelepítésnél 25-30 évre kell előre tervezni. annak érdekében, hogy 10-15 év múlva ne legyenek zökkenők, évente legalább 1000-1500 hektáron kellene telepíteni, s korszerű telepítésekkel pótolni a kiöregedett ültetvényeket. megállapította, hogy jelenleg a dohánytermelés fejlesztése jelentí a legnagyobb gondot: géprendszerre, jobb fajtákra, korszerű szárító - és feldolgozó berendezésekre lenne szükség.

a képviselő végezetül mérlegelte az v. ötéves terv célkitűzései teljesítésének lehetőségét. elmondotta, hogy a mezőgazdasági termelés előirányzott 18-20 százalékos növelése nagy terheket ró a megyére, mert az üzemek 80 százaléka kedvezőtlen feltételek között gazdálkodik. ezért javasolta és kérte, hogy az országgyűlés módosítsa a törvényjavaslatban a kedvezőtlen adottságu téves-ekkel kapcsolatos célkitűzéseket. idézte a törvényjavaslatot: „a kedvezőtlen természeti adottságu mezőgazdasági üzemeket a lehetőségekhez jobban alkalmazkodó, egyszerűbb, általában alacsony élő- és holtmunka ráfordítást igénylő termelési szerkezet kialakítása révén kell gazdaságosan fejleszteni,„. ehelyett a következő szöveget javasolta: „a kedvezőtlen természeti adottságu mezőgazdasági üzemeket az adott terület lehetőségeihez jobban alkalmazkodó, gazdaságos termelési szerkezet kialakításával kell továbbfejleszteni,„. módosító javaslatát indokolva rámutatott, hogy az alacsony élő- és holtmunkaráfordítást igénylő termelési szerkezet szabócs megyében visszalépést jelentene a csak kevés termelési értéket, alacsony foglalkoztatási szintet biztosító külterjes gazdálkodáshoz. holott szabócs-szatmár megyében éppen a belterjes gazdálkodást - a burgonya, a dohány, az alma termelését az állattenyésztést - kell fejleszteni, a nagyobb termelési értéket és megfelelő foglalkoztatást biztosító kulturákat kell előtérbe helyezni. - ez, úgy gondolom, együttes érdeke az országnak, az üzemeknek és a dolgozó embereknek, mert csak ezen az úton tudjuk a kedvezőtlen feltételeket fokozatosan megszüntetni - mondotta befejezősül. az v. ötéves tervjavaslatot - mérlegelésre ajánlva a módosítást és a javaslatokat - elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

- 22 -

11.30/um

NK

parlament

bkk.3./ folytatta.....5.folyt./-a

gyuricza László/ veszprém megye 6.vk./ a fűzfői nitrokémia

ipartelepek igazgatója annak a véleményének adott kifejezést, hogy a tanácsoknál és a gazdálkodó szervezeteknél egyaránt a nagyobb területi egységeket átfogó tervezésnek kell felváltania - az eddiginél hathatósabban - az olyan helytelen szemléletű tervezést, amely lakóhelyi és vállalati szempontok előtérbe állításával akarja megszabni a központi tervből adódó feladatokat. sokkal inkább a helyi érdekeknek, a nagyobb egységek és az ország érdekeinek egybehangolására kell törekedni.

e koncepció alapján beszélt a képviselő a törvényjavaslatnak arról a rendelkezéséről, hogy elsősorban a meglévő ipari telephelyek termelőberendezéseit kell korszerűsíteni. kitért arra is, hogy a tervelőirányzatok szerint észak-dunántúlon - az alumíniumipar- és a barnaszénalapú villamosenergia-termelés fejlesztésén kívül - a meglévő gépipari, vegyipari és könnyűipari üzemek rekonstrukciója szükséges. veszprém megye érintett térségében ilyen feladatok megoldására készül fel a termelőüzemek nagy része. a törvényjavaslatban megfogalmazott iparifejlesztési koncepció és az átgondolt, a kialakult helyzet adta lehetőségek gondos számbavételére épülő, a jövőt szem előtt tartó településfejlesztés együttes megvalósítása veszprém és várpalota térségében az élet-és munkakörülmények jelentős javítását, a gazdasági hatékonyság növelését egyaránt szolgálja.

a megyei törekvéseket, a középtávu tervidőszakra vonatkozó elképzeléseket - amint a képviselő elmondta - hozzáigazítják a törvényjavaslatban megfogalmazott célkitűzésekhez, amelyek szerint: a településeket - a termelőerők fejlődésével összhangban - úgy kell fejleszteni, hogy ezáltal is javuljanak a lakosság életkörülményei, mérséklődjenek a lakosság életviszonyaiban a területileg ma még tapasztalható különbségek.

elmondta, hogy az elmúlt évtizedek folyamán a veszprém megyét átszelő 8-as főútvonal mentén, várpalotától ajkákig, különösen a várpalota-veszprémi szakaszon - főleg a termelőerők fejlődésének eredményeként - olyan helyzet alakult ki, ami nagymértékben elősegítheti a törvényjavaslatból a településfejlesztésre vonatkozó feladatok megoldását.

/folyt.köv./

11.55/a

- 23 -

NK

p a r l a m n t

bkk.3./ folytatta.....6.folyt./-a

ehhez a saját és a központilag rendelkezésre bocsátott eszközök célszerű felhasználása szükséges. mind veszprém, mind várpalota városi „ törzsterülete „ viszonylag mentes ipari létesítményektől. a jelentősebb ipari üzemek e városoktól 3-10 kilométer távolságban helyezkednek el, jórészt a 8-as számú fő-utvonalra - közlekedési szempontból - „ felfűzhető „ módon. utalt arra, hogy inota és péti közigazgatásilag várpalota része, de szerves összetartozásuk megoldása még a jövő feladata. végül megállapította: megvannak a lehetőségek ahhoz, hogy a megye közigazgatási központját jelentő veszprém, továbbá várpalota is iparosult városkörnyékű lakóhelyi központtá válják.

elfogadta a törvényjavaslatot s elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

12.00/a

- 24 -

p a r l a m e n t

bkk 3./folytatta ..7.folyt./um

klaukó mátyás /békés megye, 9.vk./, a békés megyei ta-

nács elnöke egyetértett azzal, hogy a gazdasági szabályozókat jobban és rugalmasabban az élet követelményeihez igazítsák. javasolta, hogy a törvényjavaslatnak az a része, amely szerint „ a szabályozás hatékonyságának fokozása érdekében a szabályozó rendszer elemeit a tervidőszak során módosítani kell..... „ - úgy szóljon: „.....a tervidőszak során megfelelő időben módosítani kell, „mert ily módon hatékonyabban szolgálja a végrehajtás során felszínre kerülő problémák megoldását.

a megye gazdasági, társadalmi fejlődéséről szólva hangsúlyozta: még sok a feltáratlan tartalék. ezek hasznosítására nyújt lehetőséget - többek közt - az adminisztratív létszám csökkentése. véleménye szerint azonban önmagában ez csak rész megoldást eredményezhet. utalt arra, hogy az utóbbi tíz évben egyes helyeken többször is sor került adminisztratív létszámcsökkentésre, a felszabadított munkaerőt azonban elhelyezték a középszintű szerveknél, intézményeknél, trösztöknél. vagyis egyik helyen csökkentették, máshol felduzzasztották a létszámot. békés megye egyes trösztjeiben, intézményeiben túlzottan magas a létszám. ha ez tovább növekszik, valóságos kis minisztériumok jönnek létre. szükségesnek vélte az irányítás tulszervezettségének megszüntetését. megemlítette, hogy vannak olyan középszintű szervek, intézmények, amelyeknek tíz évvel ezelőtt volt létjogosultságuk, ma már azonban nincs. elismeréssel szólt a kohó- és gépipari minisztériumnak az irányítás egyszerűsítését szolgáló intézkedéseiről és kifejezte azt a reményét, hogy hasonló rendelkezésre más ágazatban is sor kerül. véleménye szerint például azoknak a helybeli kereskedelmi egységeknek az irányítása, amely jelenleg országos szinten történik, tekintélyes apparátussal, helyileg, a megyén belül is megvalósítható, létszámnövelés nélkül.

/folyt.köv./

- 25 -

13.04/um

parlament

bkk 3. /folytatta 8.folyt./um

célszerűnek vélte azoknak a jogszabályoknak, rendelkezéseknek a felülvizsgálatát is, amelyek a tulszabályozás miatt közvetve növelik az adminisztratív személyzetet és bürokratikusságot. példaként megemlíti, hogy a családi ház építéséhez szükséges ügyiratok beszerzése az építőknek 22-24 munkanapjába kerül, a belviz által megrongált lakóépületek helyreállításához szükséges engedélyek, okmányok beszerzése pedig 70 munkanapot igényel.

számos bizottságot is nélkülözhetnének - mondotta a képviselő. nem azok létezését kifogásolta, amelyek a tömegkapcsolatok, a szocialista demokrácia fejlődését segítik elő - ezek az eddigiekénél is több segítséget, támogatást érdemelnek - hanem a számtalan párhuzamos, formálisan működő bizottság és albizottság megszüntetését javasolta.

a képviselő a népgazdaságunk v. ötéves tervéről szóló törvényjavaslatot elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

klaukó mátyás után szurdi istván belkereskedelmi miniszter következett szólásra. -----

szurdi istván beszédét a mai bkk 2-es kiadásunkon ismertettük. a beszéd e m b a r g ó j á t a következő javításokkal f e l o l d j u k :

a 2. folytatás 2. bekezdésének 4-5. sorában a szöveg helyesen:

...áruvagyonon belül az iparcikkek részaránya 53.5 százalék. -----

ez az arány ...

/folyt.köv./

14.12/um

- 26 -

bb 8. védett helyen a kukoricatermés

i jf pf sb bh hgy

1975. december 18.

a mezőgazdászok mintha kiszámították volna; a téli csapadékos idő beállta előtt, szinte menetrendszerűen pontossággal befejezték a gazdaságokban a termények betakarítását. a decemberi csapadék, amely ezuttal esőként érkezett, már nem talált a földeken betakarítatlan termést. a nagyüzemi gazdaságok befejezték a kukorica törését, s végeztek ezzel a munkával a háztájiban is. a kukoricát, amelynek nagyobb részét idén már morzsoltan, hozták el, a kombájnoktól, az utóbbi napokban ugyan néhány helyen már szárítani kellett, de nem olyan mennyiségben, hogy gondot okozott volna a raktározás előkészítése. a kukoricát 14 százalékos nedvességtartalommal tárolják majd a felhasználásig, s ennek elérése, beállítása, ad még kisebb munkát a gabona tröszt vállalatainál, illetve a gazdaságokban.

beton- és téglatárolóból az idei őszön is többre lett volna szükség. ezért a felvásárló vállalatok bértárolásra kötöttek szerződést a nagyüzemi termelők egy részével. végleges adatok szerint, mintegy 920 000 tonnányi kukorica a téli hónapokban a gazdaságok területén marad - jól védett helyen -, s azt a mennyiséget csak később szállítják el a központi tárolókba, illetve a felhasználás helyére. a gabona tröszt vállalatainál a termés átmeneti elhelyezésére szintén építettek tárolókat, ezekben biztonsággal óvhatják meg az időjárás viszontagságaitól az idén minden tekintetben kifogástalan minőségű kukoricát. több helyen az országban a termést vegyszerrel, ugynevezett propionsavval tartósítják.

a cukorrépa felszedése és átvétele országsszerte véget ért. a termést ezekben a napokban vasuton és teherautókon fuvarozzák a gyárakba. a már átvett, de csak a következő hetekben feldolgozásra kerülő répa egy részét a nagyobb rakodó állomások körzetében prizmákban tárolják. gondos prizmázással védik a fontos cukorgyári alapanyagot a csapadék károsító hatásától.

a csapadék miatt várhatóan csak rövid időre néptelenedett el a határ, a mélyszántásnál ugyanis még munka vár a traktorosokra. a kijelölt terület mintegy 15 százalékát kell még megforgatni; ezzel biztosítják a nedvesség téli tárolását, a csapadékvizek, megfogását, és elősegítik a kívánt talajszerkezet kialakulását, hogy jól, alapozzák, meg a jövőévi kukoricatermést ./mti/

- 7 -

bb 9. ötszáz állomásos telefonközpontot kapott Lenti

vid/pg -cz

1975. december 18.

uj, 500 állomásos cb típusu telefonközpontot kapott a városias fejlődés útját járó Lenti, Zala megye harmadik ipari körzetének központja. a telefonközpontot csütörtökön reggel helyezték üzembe. az új berendezés kétszerese az eddiginek, s kielégíti az üzemek, intézmények és a lakosság igényeit. /mti/

-.-

bb 10. a Sopron környéki erdőben kivágták a parlamenti karácsonyfát

vid/ká/pg -cz

1975. december 18.

hamisítatlan téli hangulatban vágják ki csütörtökön a soproni tanulmányi erdőgazdaság Sopron környéki erdőzetében, Sopronhorpács határában, a parlamenti fenyőfát. a 23 méter magas, szépen fejlett, 100 éves fenyőfaóriást szerdán még eső áztatta, csütörtökre virradóra azonban már hótakaró borította.

sok éve már, hogy a parlamenti fenyőfát a soproni tanulmányi erdőgazdaság adja. az óriás fenyőt motoros fűrészszel felszerelt brigád vágta ki, különös óvatossággal majd daru segítségével engedték a földre, nehogy ágai megsérüljenek. ezt követően 13 méteresre vágják vissza az óriás fenyőt - ez a méret felel meg a parlamenti méreteknek - és megtisztították a felesleges ágaktól.

ugyancsak hagyomány, hogy a parlamenti fenyőfát a 22-es volán vállalat speciális gépkocsija szállítja a fővárosba. az óriás karácsonyfát még csütörtökön felrakták a kocsira, amely Sopronba vitte a szállítmányt, ahonnan pénteken reggel indul Budapestre. /mti/

-.-

- 8 -

11.10/pg

MMSK

bb 11. a munkáscsaládok 150 millió forint értékű lakásépítési támogatásban részesültek Fejér megyében

vid/ká/pg -cz

1975. december 18.

évről-évre emelkedik a Fejér megyében épülő munkáslakások száma az elmúlt három év alatt kétezer munkáscsalád összesen 150 millió forint lakásépítési támogatásban részesült. 1975-ben az OTP Társaságok, szövetkezeti lakások vásárlóinak háromnegyed része munkáslakásépítő vállalatok dolgozója volt. a szakszervezetek Fejér megyei tanácsának elnöksége felmérte a munkáslakásépítés megyei helyzetét és javasolja a vállalati szakszervezeti bizottságoknak, hogy szorgalmazzák a munkáslakásépítő szövetkezetek létrehozását, a kisebb vállalatok pedig társulási formában egyesítsék a lakásépítés támogatására szánt pénzeszközeiket. az előzetes tervek szerint az öt legnagyobb Fejér megyei vállalat összesen 2175 munkáslakás építését irányozta elő az v. ötéves tervben. /mti/

-.-

bb 13. rendőrségi hírek

pg -cz

1975. december 18.

a XX. kerület Dózsa György uttól a tangazdasághoz vezető betonuton egy személygépkocsi halálra gázolta Tóth Sándor 52 éves tehenész, pesti lakost. az elsődleges adatok szerint Tóth Sándor kivilágítatlan kerékpárral szabálytalanul tartózkodott az uttesten. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

a XIII. ker. Váci ut és vízfogó utca kereszteződésében eskulics Tamás 21 éves segédmunkás Dunakeszi lakos személygépkocsijával halálra gázolta Szécsi Gusztáv 49 éves gépkocsivezető budapesti lakos gyalogost. az elsődleges adatok szerint Szécsi Gusztáv figyelmen kívül hagyta az uttesten, eskulics Tamás pedig nem a látási és utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette személygépkocsiját. a rendőrség a vizsgálatot tovább folytatja.

a Vörös Október ruhagyárban Szilágyi János 46 éves portás be-mászott a két emelet között elakadt és javítás alatt lévő liftbe kifelé jövet a liftaknába zuhant és a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

-.-

- 9 -

13.10
MMSK

bb 14. határidő előtt befejezték a tiszadobi gyermekotthon bő-
vítését, korszerűsítését

vid/mné/ká/pg -cz

1975. december 18.

a szabolcs megyei állami építőipari vállalat 1976. májusa helyé-
már ez év decemberének közepére befejezte a tiszadobi gyermekottho-
non bővítését, felújítását, s csütörtökön megtörtént az új létesít-
mények műszaki átadása. harminc millió forintos költségráfordítás-
sal a régi kastélyhoz új, kétemeletes, 100 személyt befogadó kol-
légiumi szárnyat, tornatermet építettek, korszerűsítették az intézet
konyháját, ebédlőjét, a gyermekotthont és a hozzá kapcsolódó álta-
lános iskolát központi fűtéssel látták el. a korszerűsített
gyermekotthonban az eddigi 240 helyett 340 állami gondozottat nevel-
nek oktatnak, tanítanak szakmára a korábbinál lé-
nyegesen jobb szociális és tárgyi feltételek mellett.

az új létesítményeket - januártól vehetik folyamatosan birtok-
ba a gyermekotthon lakói. /mti/

bb 12. ma krónika, holnap történelem

vid/ká/pg -cz

1975. december 18.

győr-sopron megye községi krónikairói tanácskoztak csütörtö-
kön győrről. a bevezetőben dr. lakatos ernő, a pest megyei levéltár
igazgatója tájékoztatta a községi krónikásokat a krónikairás jelen-
legi helyzetéről, feladatairól. a hazafias népfront kezdemé-
nyezésére 10 évvel ezelőtt kezdtek meg a községi krónikák írását
az országban. a krónikák, amelyek a falvak politikai, gazdasági,
társadalmi és kulturális életét rögzítik, 30-40 év múlva a tör-
ténét írás felbecsülhetetlen forrásai lesznek. de segítséget
nyújtanak a községek vezetőinek a községfejlesztés irányainak kidol-
gozásához is.

a krónikák a községek történetének lejegyzése mellett magukban
foglalják az idős lakók visszaemlékezéseit és a falvak életében
jelentős szerepet vállaló személyiségek portréit. korunk króni-
káisait a szülőföld szeretete sarkallja írásra. /mti/

- 10 -

12.00/pg

13¹⁰
MK

bb 15. halálos baleset

pf/pg -cz

1975. december 18.

mezőkövesd belterületén egy kijelölt gyalogátkelő helyen
németh andrás 41 éves gépjárművezető cserépfalu. lakos az autóbusz
nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel és figyelmetlenül vezet
miközben elgázolta németh mihály 75 éves nyugdíjas helyi lakost, a
olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. el-
járás indult az autóbusz vezetője ellen. /mti/

-. -

bb 16. egyesültek a vas megyei tsz szövetségek

vid/ká/pg -cz

1975. december 18.

vas megye két termelőszövetkezeti szövetsége, a szombathelyi
és a sárvári együttes küldöttközgyűlést tartott csütörtökön szombat
helyen.

a küldöttközgyűlésen jóváhagyták a két területi szövetség egye-
sülését, új alapszabályát, megalakították szombathelyi székhellyel
a mezőgazdasági termelőszövetkezetek vas megyei szövetségét, s meg-
választották a 15 tagú elnökséget, az ellenőrző és a nőbizottságot.
szövetség elnöke novák kálmán, a gencsapáti termelőszövetkezet elnö-
ke, titkára pedig dr. hollósy istván, a sárvári területi szövetség
volt titkára lett. /mti/

-. -

bb 17. az előszállítások nagymértékben enyhítik a gondokat

vid/ká/pg -cz

1975. december 18.

az 1976. évi vasuti és közuti előszállítások helyzetéről tárgy-
csütörtökön szombathelyen, a vas megyei szállítási bizottság. a ta-
nácskozáson többek között megállapították, hogy a fuvarigények
aránytalan megoszlása kedvezőtlenül hat a vasut és a volán tevé-
kenységére. e gondok megoldására évről évre nagy erőfeszítéseket
tesznek, s ennek érdekében szorgalmazzák az előszállításokat is. a
első negyedévi előszállítások nagymértékben enyhíthetik a szállítási
gondokat. az előszállítások szervezése, szorgalmazása nem kizárólag
fuvarozói érdek, hanem a fuvaroztatókat is szolgálja. /mti/

-. -

- 11 -

12,50/pg

13³⁰
MK

bb 18. több gázszilikát kazincbarcikáról

vid/ká/pg -cz

1975. december 18.

két hónappal a rekonstrukció befejezése után mintegy tizszázalékkal több, napi nyolcszázötven-kilencszáz köbméter jó minőségű könnyübetont -ismertebb nevén gázszilikátot - állít elő a kazincbarcikai könnyübetongyár, főként családi házak építéséhez. a most készült termék minősége a szakemberek egybehangzó véleménye szerint jobb, egyenletesebb, mint az üzem felújítása előtt volt.

a kazincbarcikai gyár ebben az évben, a korábbi évekhez képest tiz-tizenöt ezer tonnával több, összesen mintegy kétszázharmincezer köbméter gázszilikát falazóanyagot termel. a rekonstrukció lehetővé teszi, hogy az elkövetkező években fokozatosan tovább növeljék a gyártást. 1978 végére a könnyübetongyár évi termelése eléri majd a háromszázhuszezer köbmétert. /mti/

-. -

bb. 19. időjárásjelentés

rj -cz

1975. december 18.

a meteorológiai intézet jelenti december 18-án, csütörtökön 13 órakor

hidegebbre fordul az idő

a fekete-tenger északi részétől az ibériai-félszigetig mintegy 600-1000 km széles, alacsony légnyomású zóna húzódik. ennek délkeleti oldalán az észak felé áramló enyhe, nedves levegő hatására sokfelé esik az eső. a cseh-medencében, az alpok térségében, valamint a kárpát-medence északnyugati részén szeles az időjárás többfelé havazik. nyugat-európa időjárását magasnyomású légköri képződés irányítja. hatására derült, csendes, száraz az idő. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárását az északnyugati felől áramló hideg levegő határozza meg.

hazánkban szerdán borult idő volt. országszerte esett az eső, sőt az északnyugati országokban az éjszakai óráktól kezdve a megérkező sarkvidéki eredetű levegő hatására az esőzést fokozatosan havazás váltotta fel. a reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége csak a déli országokban nem érte el a 10 mm-t, máshol általában 20-35 mm-t mértek, sőt a borsod-megyei kenézről 46 mm-t jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet északon 0 - plusz 5 fok, délen 5-10 fok között váltakozott. csütörtök hajnalra mínusz 2 - plusz 2 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a dunántúlon időnként felszakadozott a felhőzet és már csak elszórtan fordult elő kisebb havazás, havaseső. keleten folytatódott a borult idő, a tiszántúlon helyenként esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1-plusz 2 fok között volt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 1,6 fok volt, a százéves átlagnál 0,9 fokkal magasabb.

/folyt.köv./

13 00 ri

bb. 19. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 mm, rendkívül erősen emelkedik.

várható időjárás péntek estig:

keleten is felszakadozó felhőzet, már csak elszórtan kisebb csapadék.

a helyenként még viharos lökésekkel kísért északnyugati szél fokozatosan mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában mínusz 3- mínusz 8, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken mínusz 2- plusz 2 fok között.

távolabbi kilátások kedden reggelig:

tulnyomóan borult idő, havas esővel, havazással. a hőmérséklet csökken. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet mínusz 4- mínusz 10 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet 0 fok körül

jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 100 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél 145 cm. /mti/

-. -

bb 20. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke december 18-án 13 óráig

se/pg

1975. december 18.

1. nyilatkozat
2. bálók
3. emléklakett
4. szülőoltványok
5. tv-program
6. társadalmi munka
7. tojáspor
8. kukoricatermés
9. telefonközpont lentiben
10. karánycsenyfa
11. munkáslakások fejér megyében
12. községi krónikások tanácskozása
13. rendőrségi hírek
14. tiszadobi gyermekotthon
15. baleset
16. vas megyei tsz egyesülés
17. előszállítások
18. gázszilikát falazóanyag
19. időjárásjelentés
20. hírjegyzék

bb 21. tanácskozás a hazafias népfront nőpolitikai munkájának tapasztalatairól

t/nm/s/szö/pg hgy

1975. december 18.

- az mszmp központi bizottsága nőpolitikai határozatának ^{meg}jelentése óta fokozódott a közéletben tevékenykedő nők száma, szélesedett azok köre, akik bekapcsolódtak a népfront tevékenységébe - állapította meg az országos nőbizottság kibővített ülése, amelyet csütörtökön tartottak a hazafias népfront országos elnöksége mellett működő többi munkabizottság képviselőinek részvételével a hnf székházában.

Juhász Róbert, a hazafias népfront mozgalmi és tömegpolitikai osztályának vezetője vitaindítójában arról szólt, hogy napjainkban a nők tizezrei lettek a népfrontban végzett politikai munka aktív részesei. a népfrontválasztott testületeiben 31,4 százalék a nők aránya, a helyi bizottságok vezetőbizottságaiban 7-10%, a titkári tisztségekben pedig 20-25 százalék. bár sokat javult a munkásnők számaránya a választott testületekben, a nőbizottságokban, a szülői munkaközösségekben, mégsem lehetünk elégedettek. népfront bizottságaink sokoldalúan segítik a munkásnők közéleti tevékenységét, nagy felelősséggel munkálkodnak a családok gondjainak megoldásában egerben például a munkásnők kérésére emelt szót a városi népfrontbizottság az óvodák bővítéséért, s jelenleg 30 üzem, vállalat segíti társadalmi munkában az óvodák fejlesztését. pesterzsébeten a kerületi népfront és a tanács közös interpellációs fórumot teremtett annak megvitatására: hogyan gondoskodnak a kisgyermekes családokról. a xii. kerületi nőbizottság résztvett az iskolai étkeztetés kneb vizsgálatában.

a tanácsok és a népfrontbizottságok között kiemelkedően jó az együttműködés a család és gyermekvédelmi tevékenységben, a szociálpolitikai munkában, a gyermekintézmények fejlesztése érdekében végzett társadalmi munkaterületén. a népfront-bizottságok nagy gondot fordítanak arra is, hogy a nők minél szélesebb rétegeivel ismerjék meg a legfontosabb párthatározatokat, állami döntéseket, törvényeket, rendeleteket. hajdu-bihar megyében évek óta jól működik a „nők fóruma”, előadásorozat, amely szinte az egész megyét átfogja. szegeden a városi népfrontbizottság nők fóruma előadásorozatának 140 állandó résztvevője van; összejöveteleikre meghívják a szegedi ruhagyár és a cipőgyár női szocialista brigádjait

- 14 -

/folyt.köv./

13.40/pg

bb 21. /tanácskozás...folyt/pg

a hazafias népfront bizottságok mellett 461 nőklub, 649 szakkö működik. ezek alkalmas formái a politikai ismeretterjesztő munkának alapiskolái a nők közéleti tevékenységének. kiváló klubok tevékenykednek néhány megyeszékhelyen, nagyobb városokban, például kaposvárott, nyíregyházán, szegeden, esztergomban, siófokon. a községek közül pedig pakson, zircen, szeghalmon, tárkányban. komárom megyében a nőklubok családi klubokká fejlődnek. ujabban fellendült a szabó-varró körök munkája, melyek főleg a kismamák körében népszerűek. a mozgalom munkája nyomán egyre nagyobb érdeklődést kelten a nők körében a gazdasági kérdések. különösen a helyi tervek vitái során gyarapodtak a nők soraiból tett észrevételek, javaslatok, s emelkedett a falugyűléseken résztvevő nők aránya. a munkát jól szolgálták, eredményesen segítették az elnökségek mellett működő nőbizottságok. összesen 1907 ilyen bizottság működik.

a hozzászólók többek között kifejtették, hogy az országos nőbizottságnak olyan tématervet kellene javasolnia, amely elősegíti, hogy politikai nevelőmunka a jövőben hatékonyabban szélesítse a nőpolitikai határozat végrehajtásának osztársadalmi lehetőségeit. a népfrontbizottságok a nőklubokban és szakkörökben fokozzák a politikai nevelőmunkát - hangoztatták többen. az ismeretterjesztő programok kialakításakor minél szélesebb körben támaszkodjanak a párt politikai vitaköreinek anyagára. továbbra is azon kell fáradozni, hogy a politikai előadásokon, vitafórumokon növekedjék a nők száma. /mti/

- 15 -

13.50/pg

bb. 22. zöldág-ünnepség a szegedi „szalámitoronynál,,

vid/ká/rj hgy

1975. december 18.

a csongrád megyei állatforgalmi és husipari vállalat egymilliárd százmillió forint értékű rekonstrukciója fontos szakaszához érkezett: tető alá került a szalámiérelő torony, s az építőmunkások kitűzték a 63 méter magas betonkolosszus tetejére a hagyományos zöldágot. ebből az alkalomból ünnepséget tartottak: a vállalat vezetői köszöntötték az építőket, akik két hónappal a határidő előtt tető alá hozták a fontos üzemi épületet.

a munkahelyet téliesítették, az építkezések szintjét hőszigetelt panelekkel vették körül, s hő-távvezeték útján teremtettek megfelelő körülményeket a munkához, illetve a bezon kötéséhez. így a leghidegebb napokon sem csökkent a munka üteme.

a körülbelül egymillió rud szalámi befogadására, s érlelésére alkalmas toronyépület így határidő előtt megkezdheti majd működését. segítségével lehetővé válik, hogy megkértszerezzék - az eddigi 500 vagonról ezer vagon fölé emeljék - a szegedi szalámi évi termelését. /mti/

--

bb. 24. óvári miklós hazaérkezett az ndk-ból

k/rj sző hgy

1975. december 18.

a német szocialista egységpárt központi bizottságának meghívására december 15-17 között baráti látogatást tett a német demokratikus köztársaságban óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. kíséretében volt lakos sándor, a központi bizottság tagja, az mszmp kb társadalomtudományi intézetének igazgatója és dr. kornidesz mihály, a központi bizottság osztályvezetője.

/folyt.köv./

13.45 rj

- 16 -

bb. 24. / óvári miklós... 1. folyt./rj

óvári miklós megbeszélést folytatott kurt hagerral, az nszép politikai bizottságának tagjával, a központi bizottság titkárával. véleménycserét folytattak a két párt ideológiai, kulturális tevékenységéről. a két testvérpárt képviselői az ideológiai, kulturális együttműködés továbbfejlesztésére munkatervet fogadtak el. a magyar vendégek látogatást tettek az nszép kb társadalomtudományi intézetében, ahol megbeszélésre került sor ottó reinholddal, a kb tagjával, az intézet igazgatójával.

óvári miklós és kísérete csütörtökön hazaérkezett budapestre. a keleti-pályaudvaron gyenes andrás, a központi bizottság titkára fogadta. jelen volt gerhard reinert, az ndk budapesti nagykövete. /mti/

--

bb. 25. tájékoztató a decemberi és a januári munkabérfizetési napokról

i/sz/pf/rj sb hgy

1975. december 18

a karácsonyi és az évvégi, illetve az ujévi munkaszüneti napokra való tekintettel a magyar nemzeti bank szabályozta a decemberi és a januári munkabér kifizetésének rendjét. eszerint a december 23-án, 24-án és 25-én esedékes béreket december 22-én; - a december 26-án, 27-én és 28-án esedékes béreket december 23-án, - a december 30-án és 31-én és 1976. január 1-én esedékes béreket december 29-én, valamint a január 2-án, 3-án és 4-én esedékes béreket december 30-án fizetik ki az állami és a szövetkezeti vállalatoknál. ugyanakkor az állami és a szövetkezeti építőiparban érvényes december 23-i és a felsoroltakon kívüli bérfizetési napok nem változnak. /mti/

--

13.55 rj

- 17 -

M²⁵
MK

bb 23. kecskemét kitüntetettjei

vid/ká/pg hgy

1975. december 18.

kecskemét város tanácsa „kecskemétért”, emlékéremmel tüntette ki Kodály Zoltánét, aki a zeneszerző szülővárosában különösen sokat tett a Kodály-kultusz ápolása, az ének-zenei oktatás fejlesztése, a Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet létrehozása érdekében. a „Kodály Zoltán”, emlékéremmel reile Gézának, a városi tanács nyugalmazott elnökének ítelték oda, míg a „Kecskemét művészetéért”, érdeméremmel a város szimfonikus zenekara kapta meg. a kitüntetéseket a városi tanács csütörtöki ülésén Gódor József tanácselnök nyújtotta át. /mti/

--

bb. 26. számvetés a zöldség-gyümölcs ellátásról - a szövért igazgatótanácsának ülése

t/ol/rj hgy

1975. december 18.

az ezévi forgalmi előirányzatok teljesítéséről, a lakosság téli-tavaszi ellátásáról tárgyaltak a zöldség-gyümölcs kereskedelmi egyesülés /a szövért/ igazgatótanácsának csütörtöki, a kertészeti egyetemen tartott ülésén. a számvetésből kitűnt, hogy az idei felvásárlási előirányzatokat mintegy 90 százalékban tudják teljesíteni. nem kis részben a mostoha időjárás az oka, hogy nagyobb lemaradás van a zöldség-, kisebb mértékű a gyümölcsfélénél. egyes időszakokban mennyiségi és minőségi gondok jelentkeztek például a zöldpaprika, a paradicsom, az uborka és ősszel elsősorban a sárgarépa forgalmazásában, a múltévinél kevesebb kajszli - és őszibarack, valamint étkezési szőlő volt a boltokban, a piacokon. a lakosság ellátását elsődlegesen biztosító intézkedések révén azonban a termés kiesés, s a gyengébb minőség inkább csak az exportot és az ipar ellátását érintette. az egyesülés tagvállalatai a lakosság körében bonyolított forgalmukat 1974-hez képest 5 százalékkal teljesítik túl. kedvező a fogyasztói árszínvonal alakulása, mert az államilag engedélyezett évi 3 százalékos növekedés helyett sikerült megmaradni az 1-1,5 százaléknál. ugyanakkor a már említett okok miatt az őszi termékek ára a múltévinél magasabb volt, de ezt éves szinten ellensúlyozták a télen át tárolt bőséges készletek a nagy tömegben gyorsan beérő egyes tavaszi-nyári cikkek árai. és segítette a zöldségfélék választék-bővítő importja is. a szövetkezeti kereskedelem számvetéséből kitűnt, hogy az idén a múltévinél 900 vagonnal több görögdi-nyét fogyasztottunk. a szövért központi intézkedésekkel stabilizálta, a zöldpaprika, uborka és a görögdi-nyé pályáját, . ősszel viszont az árukiesés érzékenyen érintette az árakat és a tárolási feladatok végrehajtását is. /folyt.köv./

14.20 rj

- 18 -

1500

bb. 26. /számvetés...1. folyt/rj

elemezték a forgalomszervezési hiányosságokat is. az igazgatótanács állástfoglalt abban, hogy tovább kell erősíteni a szerződéses fegyelmet, előbbé kell tenni a termelőgazdaságokhoz fűződő kapcsolatokat, javítani kell a forgalom- és üzemszervezési munkát, a lakosság igényeinek kulturáltabb kielégítése érdekében.

a kedvezőtlen termelési körülmények ellenére is, a szövért tagvállalatai a lakosság téli-tavaszi ellátásához szükséges árumennyiségeket a tanácsok megbízásának megfelelően tárolták.

őszi burgonyából eddig már 3 500 vagonnal értékesítettek a lakosság körében. a kereslet az utóbbi napokban kissé csökkent, a tárolókban lévő készlet még több mint 10 000 vagon. vöröshagymából eddig 1 560 vagonnal hoztak forgalomba, 350 vagonnal többet, mint a múlt évben. ebből még - az előző éveknek megfelelően - 1 200 vagonos készlet van. különösen az utóbbi napokban került sok vöröshagyma a piacra. a szokásosnál nagyobb a kereslet az egy-két kilogramos csomagolt hagyma iránt, mivel ebből hiány van válogatás nélküli ömlesztett árut szállítottak szét nagy tételben.

a tagvállalatok raktáraiban jelenleg 3 500 vagon zöldséget tárolnak: 1.300 vagon fejeskáposzta, 600 vagon kelkáposzta, 650 vagon sárgarépa, 500 vagon petrezselyemgyökér, 180 vagon karalábé, 170 vagon zeller, 80 vagon cékla van készletben a lakosság folyamatos téli-tavaszi ellátásához.

az egyesülés tagvállalatai eddig 2 200 vagon almát értékesítettek a lakosság körében, 200 vagonnal többet, mint a múlt év hasonló időszakában. jelenleg 4 500 vagon almát tárolnak a hűtőraktárakban, bőséges fajta-választékban. az idén több volt a körte; jelenleg még igény szerint áll a lakosság rendelkezésére.

az igazgatótanács állástfoglalt amellelt, hogy az egyesülés tagvállalatainak ezidőszereint legfontosabb feladata a lakosság téli-tavaszi ellátásának folyamatos biztosítása és az 1976. évi forgalomra történő felkészülés. ennek érdekében feltétlenül gyorsítani kell a szerződéskötéseket a termelő gazdaságokkal. /mti/

--

14.30 rj

- 19 -

1500

bb 27. meggyorsult termelés , hatékonyabb a munkaszervezés visontán
vid/ká/pg hgy 1975. december 18.

a heves megyei népi ellenőrzési bizottság csütörtökön egerben tartott ülésén megvizsgálta a szénbányászat helyzetéről és távlati munkaerő ellátásáról szóló határozat végrehajtásának helyi tapasztalatait.

megállapították, hogy a mátraaljai szénbányák vállalatnál számos intézkedés született - a kormányhatározat szellemében - a termelés hatékonyságának növelésére és a munkahelyi körülmények fejlesztésére. a fejlesztési célkitűzések végrehajtásával egyidőben el kellett háritani azokat a nehézségeket, amelyeket 1974 végén, a példa nélküli esőzés következtében a külfejtés előntése okozott visontán a visontai bányászok megbirkóztak a nehéz helyzettel és 1975-re olyan program készült, amely lehetővé tette a thorez külfejtéses bányában az elmaradt munkák pótlását, egyidejűleg megfelelő tartalék szénkészletek feltárását. a meddő letakarítás meggyorsításával az idén nem kevesebb, mint hatmillió tonna szénvagyonot tettek szabaddá a termelés számára. a thorez külfejtéses bányüzem most már az eddigénél nagyobb ütemű termelésre is képes.

a vizsgálat során azt is megállapították, hogy visontán az automatizált óriásgépek kedvező munkahelyi körülményeket teremtenek a működésüket irányító bányászok számára. a mátraalján az 50 kilométeres körzeten belül elhelyezkedő településekről sikerült a kívánt munkaerőt biztosítani. nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a mátraaljai szénbányák thorez külfejtéses bányüzemének a folyamatos munkarendből származó kényelmetlenségek sok esetben hátrányosan befolyásolják a visontai bányászok munkakörülményeit. a visontai külfejtésen az óriásgépek egész éven át éjjel-nappal dolgoznak és ehhez kell alkalmazni a bányászok munkarendjét.

a mátraaljai szénbányák vállalata újabb intézkedései között szerepel, hogy az elkövetkező öt évben mintegy 300 bányász letelepedéséhez nyújtanak lehetőséget munkástakások felépítésével. /mti/

bb 31. a fővárosi fürdőigazgatóság

k/s/szö/pg hgy

1975. december 18.

közl, hogy a királyfürdő megnyílik és december 19-től kezdve ismét a közönség rendelkezésére áll. /mti/

-.-
- 20 -

14.20/pg

1518

bb 28. karácsonyi beköltözők miskolcon

vid/ká/pg hgy

1975. december 18.

miskolc belvárosának rekonstrukciója során a házgyári elemekből összeszerelt első tiz emeletes sávházban csütörtökön megkezdődött a beköltözés. százharminc család tölti már az ünnepeket az új otthonban ugyancsak csütörtökön kezdte meg a beköltözést több mint 120 család az összekötő városrészben, valamint a diósgyőri városközponthoz csatlakozó majláti lakótelepen épült új lakásokba.

a lakások nagyobb részét a diósgyőri Lenin kohászati művek és a diósgyőri gépgyár dolgozói kapták. /mti/

-.-

bb 29. csütörtökön teljesítette az ndk pótmegrendelését az esztergom granvisus

vid/ká/pg hgy

1975. december 18.

az esztergomi látyszerészeti eszközök gyára, a granvisus miniatürizált hallásjavító berendezéseinek az idén is az ndk volt a legnagyobb vevője. nagy sikere ez a fiatal vállalatnak, hiszen közdött, hogy a baráti országban milyen magas színvonalu az orvosi műszergyártás. az esztergomiak csütörtökön teljesítették egész éves ndk megrendelésüket, sőt, a terven felül kért 550 készülék gyártását is befejezték. így az idén több mint 11 ezer hallásjavító berendezést szállítottak ki. a megrendelés kétharmada már a legújabb típusu, kicsiny, kifli alakú készülékekre szólt. a szemüvegkeretek szárába épített hallásjavítókkal szemben ezeknek nagy előnyük, hogy a fül mögé rejthetők. a berendezés csaknem negyven alkatrészét - az import mikrofónt és hagszórót kivéve - esztergomban készítik. mindkét típus tökéletesen pótolja még a közepes hallásvesztést is, mert százszorosára erősíti fel a hangot. /mti/

-.-

bb 30. új textilüzem salgótarjánban

vid/ká/pg hgy

1975. december 18.

a nógrád megyei textilipari vállalat salgótarjáni telepén új üzemépületek műszaki átadását kezdték meg december 18-án, csütörtökön. a huszonnégymillió forintos beruházásból egy három-és egy két emeletes, összesen háromezeröttszáz négyzetméter alapterületű épületet emeltek. amelyekben a termelő részlegeket, illetve a közösségi létesítményeket helyezik el. új gépeket is beszerettek. a tervezett határidőre kivitelezett üzembe januárban költöznek be. 450-500 munkása, a vállalat teljes létszámának fele, a jelenlegi kétszáznegyvenezerrel szemben jövőre már háromszázhatvanezer darab gyermek, lányka és női ruhát készít.

/folyt. köv./
14.40/pg

- 21 -

1530

:bb 30. /uj textilüzem....folyt/pg

a salgótarjánin kívül balassagyarmati és jobbágyi telephellyel is rendelkező ezer munkást foglalkoztató tanácsai vállalat termelése már kinőtte a megyei kereteket. ezért - kormányrendelet értelmében - 1976. január 1-től - a könnyűipari minisztérium felügyelete alá kerül.
/mti/

-.-

bb 32. törzsgárda-jutalom a bábolnai mezőgazdasági kombinátban
vid/ká/pg hgy 1975. december 18.

a bábolnai mezőgazdasági kombinátban minden öt esztendőben jutalmat kapnak a törzsgárda tagjai. ennek összege 1500 forinttól 3000 forintig terjed és 2-9 nap jutalomszabadsággal jár. a törzsgárdatagok persze sok más kedvezményben is részesülnek. így például előnyt élveznek a lakáskiutalásoknál, az építkezési kölcsönök-nél.

az ideai törzsgárda-jutalmat most fizették ki a kombinátban. az erre jogosult több mint 600 dolgozónak több mint 1 millió forintot fizettek ki. /mti/

bb. 33. két ötéves tervről tárgyalt a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége

t/kf/rj sb hgy 1975. december 18.

a magyar vasut iv. ötéves tervének eredményeit összegezte, s a következő tervidőszak legfontosabb feladatairól számolt be urbán lajos a MÁV vezérigazgatója a vasutasok szakszervezetének központi vezetőségének csütörtöki ülésén.

a tervidőszak tapasztalatai szerint közlekedési rendszerünkben változatlanul meghatározó szerepet töltött be a vasut, amely eredményesen hajtotta végre a tervtörvényben, a párt és a kormányhatározatokban, a miniszteri rendeletekben meghatározott feladatait. az eredmények legfőbb forrása - hangsúlyozta a vezérigazgató - a vasutasok áldozatkész, lelkiismeretes munkája volt és lesz a következő tervidőszakban is.

a iv. ötéves tervben - egyebek között a motorizációnak a várakozást is meghaladó fejlődése nyomán - a számítottánál jobban csökkent a vasuti személyszállítás teljesítménye, a tervezett 375,3 millióval szemben 342,5 millió utast szállít az idén a MÁV. ezen belül azonban fejlődött a nemzetközi forgalom, bel-földön pedig többen utaztak gyorsvonatokkal. a korlátozott pénzügyi források ellenére általában javítottak az utazás feltételein, csökkent a zsúfoltság, nőtt az utazási sebesség, javult a menetrendszerű közlekedés.

/folyt.köv./

14.40 rj

-22 -

1535

bb. 33. / két ötéves tervről.. 1. folyt./rj

közvetve a személyszállítás korszerűsítését szolgálta a közlekedéspolitikai koncepcióban meghatározott forgalomátterelési program végrehajtása; öt év alatt 292 kilométer normál nyomtávú, s ugyanennyi keskeny nyomtávú és gazdasági vasutvonalat szüntettek meg, s forgalmukat a közúti közlekedés vette át.

az áruszállításban kimagasló eredmények voltak. a vasut már tavaly teljesítette az 1980-ra várt szintet, s az idén, az eredetileg tervezett 118 millió tonna helyett várhatóan 131,5 tonna árut fuvaroz. az exportforgalom 51,4, az import 18,6 a tranzitfuvarozás pedig 54,9 százalékkal haladja meg az előző tervidőszakét.

a iv. ötéves tervben az előirányozottnál 2,1 milliárddal több, összesen 31,7 milliárd forintot fordított állóeszköz fejlesztésre a vasut. beruházási terveit túlteljesítette ugyan, a hálózat és a járműállomány kapacitása azonban nem tartott lépést a megnövekedett feladatokkal. tíz százalékos elmaradással számoltak az új vonal és a második vágány, valamint az állomás építkezéseknél. főleg anyag és kapacitáshiány miatt nem tudták teljesíteni a vasut korszerűsítési programját sem, s a tervezettnél valamivel kevesebb távközlő és biztosító berendezést szereltek fel. a tervidőszakra előírt 280 kilométer hosszú vasutvonal villamosítását viszont már 1974-ben befejezték. az idén folytatták ezt a munkát, amelyre további 340 millió forintot használtak fel. járműbeszerzési tervét 2,2 milliárd forinttal túlteljesítve egyebek között 116-tal több villamos és dieselmozdonyt, 1200-nal több teherkocsit szerzett be a vasut. ezzel a korszerű vontatás aránya 89,4 százalékra emelkedett, de elmaradt a tervekben előírt aránytól főleg azért, mert a nagyobb szállítási teljesítmények érdekében a selejtezés ütemét kellett mérsékelni.

tovább javultak a vasutasok élet és munkakörülményei, szociális ellátottsága. a tervidőszakban egyebek között elkészült a nagykanizsai vasuti orvosi rendelő, a budakeszi tbc rehabilitációs intézet, épül a budapesti központi rendelő, a hévízi reuma szanatórium, a balatonfüredi szív-gyógyház. jóléti beruházásokra az előirányozott összeg több mint kétszeresét használták fel, a lakásépítési alapba több mint 300 millió forintot fizettek be, s az üzemi rekonstrukciók során is 180 millió forintot költöttek lakásépítésre.

/folyt.köv./

14.50 rj

-23 -

1540

bb. 33. / két ötéves tervről... 2. folyt./rj

beszélte a vezérigazgató a vasut nehéz munkaerőhelyzetéről. elmondotta, hogy a létszám négy évig állandóan csökkent, ez a tendencia csak az idén változott, elsősorban a vasut ipari területein. budapesten a tolató- és az utazó szolgálatnál változatlanul gondot okoz a munkaerőhiány, s ezt vidékről felhozott vasutasokkal igyekeznek enyhíteni.

ami a vasut v. ötéves tervkoncepcióját illeti a személyforgalom további 4 százalékos csökkenésével számolnak, 1980-ra 330 millió utas szállításával számolnak tervükben. ezen belül erőteljesen fejlődik a nemzetközi forgalom, s előtérbe kerülnek a minőségi követelmények, jelentősen javítják a vasuti közlekedés kulturáltságát, gyorsaságát, kényelmét. az áruszállításban a következő öt évben a most záruló tervidőszakénál valamivel mérsékeltebb ütemű növekedést terveznek, az áru fuvarozás 1980. évi feladatát 140-146 millió tonnában határozták meg; az összes fuvar teljesítményből 41-44 százalék a nemzetközi fuvarozás lesz.

a korszerű vontatás arányát a tervidőszak végére 95.7 százalékra emelik, 1 700 kilométer vasuti pályát korszerűsítene, 46 kilométer második vágányt építenek, 160 kilométernyi vasutvonalat villamosítanak, 760 kilométernyi vonalon szerelnek fel korszerű térközbiztosító berendezést, 450 önműködő sorompót helyeznek üzembe, több mint 300 vontatójárművet, 1 000 személykocsit és 8600 teherkocsit szereznek be. a vonatok sebességének növeléséhez elengedhetetlen a vasuti pályák biztonsága, s ennek érdekében évi 5.000 kilométer pálya korszerű fenntartására teremtik meg a feltételeket. a vasut korszerűsítésére, műszaki fejlesztésére a tervidőszakban várhatóan 42 milliárd forintot használhatnak fel.

szociális és munkavédelmi beruházásokra 1.6 milliárd forintot költenek. ennek során javítják a szociális ellátottságot, a munkásszállások befogadóképességét 2.200 férőhellyel, az ovodai-bölcsödei hálózatot pedig 1000 férőhellyel bővítik. a tervidőszak végére - a jelenlegi 61 százalékos arány helyett - minden dolgozónak - a pályamunkásoknak is - biztosítják a napi egyszeri étkeztetést. kilencven millió forint felhasználásával 400-500 személyes családi üdülő építését vették tervbe, s évente 130-140 millió forint felhasználásával mintegy 5 000 vasutas lakásproblémájának megoldásához nyújtanak segítséget. folytatják az egészségügyi ellátás bővítését, egyebek között megkezdik a budapesti máv kórház rekonstrukcióját, a pécsi rendelőintézet korszerűsítését.

a központi vezetőség megtárgyalta a beszámolót. és a máv vezérigazgatósággal egyetértésben meghatározta az ötödik ötéves terv végrehajtásához szükséges legfontosabb feladatokat, kialakította a szocialista munkaverseny továbbfejlesztésének irányelveit. /mti/

15.00 rj

w 1548

- 24 -

bb 34. ítélet illés dezső bűnügyében

k pf szó bh hgy

1975. december 18.

a pécsi megyei bíróság csütörtökön ítéletet hirdetett illés dezső, a somogyi erdő- és fafeldolgozó gazdaság volt vezérigazgatója és öt társa ellen indult bűnügyben. a bíróság illés dezső vádlottat bűnszövetségben és folytatólagosan elkövetett, jelentős kárt okozó csalás büntetésében és más bűncselekményekben, ezért négyévi szabadságvesztésre, öt évig a közügyektől való eltiltásra, részleges vagyonekötésre ítélte, és kártérítésre kötelezte. az ügy többi vádlottját 9 hónaptól 1 év és 6 hónapig terjedő szabadságvesztésre és mellékbüntetésekre ítélte a bíróság. az ítélet ellen az ügyész valamennyi vádlott terhére súlyos bitásért, a vádlottak és védőik enyhítésért fellebbeztek. /mti/

bb 35. másfél milliárd a paksi programból - eredményes évet zárnak az első magyar atomerőmű építői

vid ká bh hgy

1975. december 18.

új létesítmények átadásával, üzembehelyezésével bucsuznak az esztendőztől a paksi atomerőmű építői. az üzemi területen megindult a főzés a korszerű 3500 adagos konyhában, kiépült az összefüggő vágányhálózat, csütörtöktől az építkezés helyéig futhatnak be az építőanyagokkal teli vasuti szerelvények. folyamatban van a szennyvíztisztító üzembehelyezése. többhetes próba után zavartalanul működik a kazánház, s még az idén elkészül a technológiai gőzhálózat, ami nélkülözhetetlen a további téli munkához. paks új lakótelepén megnyílt a nagyon szép és tágas abc áruház, s átadták az idej utolsó épületet, amelyet munkásszállásnak rendeznek be. összesen 210 lakás készült az idén ilyen célra.

varga tibor, az erőmű beruházási vállalat paksi kirendeltségének vezetője, az mti munkatársának adott tájékoztatásban elmondotta, hogy eredményes évet zárnak hazánk első atomerőművének építői. ebben az esztendőben is sikerül műszakilag minden lényeges feladatot megoldani, ami a helyszínen dolgozó több mint harminc vállalat jól szervezett, fegyelmezett munkájának köszönhető. köztudott, hogy ilyen nagy beruházásnál rengeteg betonra van szükség. ezért az idén az egyik fontos program a betongyarak felállítása volt. /folyt. köv./

- 25 -

1550

bb 35. /máfél milliárd ... folyt./ bh

mind a négy betongyár termel, s ha kell, napi ezer köbméter betont is előállítanak a kívánt minőségben. az erőmű üzemi főépületének óriás munkagödrében ugyancsak jól halad az alapozás.

az ideai program többszörösét sikerült megvalósítani a víz-kivételi-mű építésénél. a közlekedési építő vállalat a metrónál kitűnően bevált, különleges réselési technológiával 18 méter mélységig betonoz a föld színe alá, ahol majd a szivattyúház áll és be- rendezései óránként 190 000 köbméter vizet emelnek ki a dunából a létesítményre jellemző, hogy csupán az építészeti munka 700 millió forint értékű. a nagyteljesítményű gépek segítségével még idén elkészülnek a több mint 10 000 köbméter betont felemésztő résfalazással.

a paksi program megvalósítására ez év végéig másfélmilliárd forintot költ a népgazdaság./mti/

--

bb 36. a közművelődés kérdései a szegedi tanács előtt

vid ká bh hgy

1975. december 18.

szeged hangversenyei, a színház, valamint a szabadtéri játékok előadásai, a képzőművészeti kiállítások és más kulturális rendezvények szeged határán túl is vonzó programokat kínáltak, illetve kínálnak - állapították meg a városi tanács csütörtöki ülésén, amelyen megvitatták a közművelődéssel összefüggő kérdéseket. kiemelték, hogy a munkások művelődésére az utóbbi években különösen nagy ösztönzést adott a szocialista brigádmozgalom. számos brigád tagjai a kulturális intézményekkel kötött együttműködési szerződések alapján váltak a színházi előadások, a hangversenyek, a könyvtárak a muzeum látogatóivá. a munkások kulturális érdeklődése növelésében mindenütt döntő szerepet vállalnak a szakszervezetek. a szakszervezetek juhász gyula művelődési háza a munkásművelődés módszertani központja lett. ez az intézmény az üzemi kulturfelelősök hálózatának kiépítésében is fontos szerepet vállal. megállapították azt is, hogy a közművelődési tevékenységben még mindig sok az esetlegesség. ezért növelni kell az irányító szervek koordinációját és fokozottan keresni kell az anyagi eszközök koncentrált felhasználásának lehetőségét.

a következő évek feladatául az új szegedi központi könyvtár és levéltár, az új ifjúsági ház felépítését, a szegedi nemzeti színház épületének felújítását, új hangversenyterem építését jelölték meg. egyre sürgetőbb az új lakónegyedek, valamint néhány peremkerület ellátása művelődési intézményekkel./mti/

--
- 26 -

15.35 bh

16⁰⁰

bb 37. megkezdődött a magyar történelmi társulat országos történelemvándorgyűlése

t nn s sző bh hgy

1975. december 18.

az országos pedagógiai intézet dísztermében csütörtökön megkezdődött a magyar történelmi társulat kétnapos országos vándorgyűlése és tisztújító közgyűlése. a tanácskozás célja, hogy a történelemkutatók, a történelmi rokontudományok művelőinek és a történelem tanárok együttes munkájának összehangolásával hozzájáruljon a közművelődés továbbfejlesztéséhez. a csütörtöki, nyitó konferencián ember győző akadémikus, a magyar történelmi társulat elnöke, az országos levéltár főigazgatója elnökölt. bevezető előadást berend t. iván akadémikus, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektora tartott a tudományos kutatás és az iskolai oktatás egyaránt jelentős kérdéseiről, a történelem, a társadalmi mozgás problémájáról továbbá arról, hogy a történelem mint a társadalmi mozgás történelmi alakulásának hordozója hogyan válhat a társadalmi műveltség kiegészítő tanulmányává az alsó- és középfokú történelem oktatásban.

a történészek tanácskozása pénteken folytatódik./mti/

--

bb 38. komját irán kitüntetése

k be sző bh hgy

1975. december 18.

komját iránt, a muosz alelnökét 80. születésnapja alkalmából kiemelkedő újságírói tevékenységéért julius fucik-díjjal tüntette ki a nemzetközi újságíró szervezet. a díjat jiri kubka, a nusz főtitkára csütörtökön adta át./mti/

--

bb 39. sajtókonferencia a rádióban a magyar-szovjet kapcsolatokról

k s sző bh hgy

1975. december 18.

a kossuth-rádió hétfői, december 22-i sajtókonferenciájának színhelye a szovjet kultúra- és tudomány háza lesz. a 19 óra 40 perckor kezdődő egyenes adás keretében az mszbt vezetőségének képviselői - nagy mária főtitkár, dr. tétényi pál alelnök, her-nádi lászló osztályvezető, elbert jános irodalomtörténész, bartha antal, a magyar-szovjet történész vegyesbizottság társtítkára, karlik nándor, a magyar vas- és acélipari egyesülés vezérigazgatója, - valamint ivan v. szalimon, a szovjet baráti társaságok szövetségének magyarországi képviselője és vladiszlav szergejev, a szovjet kultúra- és tudomány házának igazgatója válaszolnak a jelenlévő újságírók és a rádió hallgatók - a magyar-szovjet társadalmi tudományos, gazdasági és kulturális kapcsolatokkal összefüggő - kérdéseire. a közönség hétfőn 14 órától a 187-990-es és a 388-126-os telefonszámon tehet fel kérdéseket./mti/

--
- 27 -

16.10 bh

bb 40. megyei művelődésügyi osztályvezetők országos tanácskozása

k be sző bh hgy

1975. december 18.

hanga mária miniszterhelyettes elnöklétével csütörtökön országos értekezleten vettek részt a megyei művelődési osztályvezetők az oktatási minisztériumban. a minisztérium értékelte a munkaerőgazdálkodás helyzetét 1975-ben meghatározta az ezzel kapcsolatos 1976. évi tennivalókat, s egyeztetették továbblépés érdekében teendő főhatósági és megyei intézkedéseket. megvitatták a novemberben megtartott tantestületi nevelési értekezletek tapasztalatait, a világnézeti nevelés terén elért eredményeket, s a további feladatokat. a minisztériumban tájékoztatták a részvevőket az v. diákszemélyiségfejlesztési kapcsolatokban tett intézkedésekről, s a vi. diákszemélyiségfejlesztésének soron következő tennivalóiról./mti/

--

bb 41. alkotó ifjúság - fiatal tanácsai dolgozók jutalmazása

k be sző bh hgy

1975. december 18.

a fiatal tanácsai dolgozók részére az esztendő elején meghirdetett alkotó ifjúság pályázat az országgház épületében tartott ünnepélyes eredményhirdetéssel csütörtökön lezárult. az országos pályázatra beküldött pályaművek száma és tartalma arról tanuskodott, hogy a tanácsok szakigazgatási szerveinél dolgozó fiatalok közül sokan nemcsak hivatásszeretettel, hanem átlagon felüli politikai, szakmai ismerettel, tehetséggel és helyes kritikai érzéssel törekednek a munka ésszerűsítésére, színvonalának javítására. az országos pályázaton helyezést elért és jutalmazott hat kollektív és tíz egyéni pályamű szerzőinek dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsai hivatalának elnöke nyújtotta át - elismerő szavakkal - a díjakat. jelen volt dr. prieszol olga, a közalkalmazottak szakszervezetének főtitkára, a kisz kb képviselője, továbbá a pályázat megszervezésében élenjáró megyék tanácselnök-helyettesei és a közalkalmazottak szakszervezetének fővárosi, megyei titkárai./mti/

--

- 28 -

16¹⁰

parlament

bkk 3. /folytatta 9.folyt./um

takács imre /fejér megye, 7.vk./ megyei pártbizottsági

-----
első titkár kiemelte a törvényjavaslat indokolásának azt az alapvető gondolatát, hogy v. ötéves tervünk folytatni kívánja a gazdaságfejlesztés eddigi menetét. ennek alapjait elemezve hangsúlyozta a iv. ötéves terv időszakában jelentősen bővültek a termelőerők, erősödött a termelési viszonyok szocialista jellege, gyarapodott a nemzeti vagyon, rendszeresen emelkedett az egész nép életszínvonala. az ország előrehaladását a megyei eredmények impozáns számadataival is érzékeltette. például azzal, hogy fejér megye bruttó termelési értéke 11-12 százalékkal nőtt évenként, s 1975-ben meghaladja az 50 milliárd forintot. az alumínium-program keretében a székesfehérvári könnyűfémű alumínium félkész- és készáru termelése az idén eléri a százezer tonnát, a fejér megyei bauxitbányák termelése ebben az esztendőben meghaladja az egymillió tonnát, az ikerus székesfehérvári gyárában mintegy ötezer jármű készül 1975-ben.

a tervtörvény javaslatával való egyetértését különösen két gondolattal támasztotta alá a képviselő. az egyik az, hogy a terv - a külső negatív tényezők ellenére, a belső lehetőségek figyelembevételével - gazdálkodásunkban, termelésünkben egyetlen területen sem csökkenést vagy stagnálást, éppen ellenkezőleg, jelentős továbbfejlesztést irányoz elő, s célul tűzi ki az életszínvonal megfelelő emelését is. a másik gondolat: a törvényjavaslat alapos elemző munka, a változó körülmények messzemenő figyelembevétele alapján született. hangsúlyozottan számításba veszi a gazdaságunkban rejlő tartalékok feltárását és a korábban elkövetett hibáknak, a gazdálkodás fogatékosságainak mielőbbi felszámolását is. ez az objektivitás - mint mondta a képviselő - nagy erénye a megszülető törvénynek.

/folyt.köv./

- 27 -

13.33/um

MK

parlament

bkk 3./folytatta ...10.folyt./um

foglalkozott a felszólaló - egyebek között - a munkaerő mind hatékonyabb felhasználásának követelményével. messzemenő egyetértését fejezte ki az adminisztratív munka csökkentésével. a munkaerőgazdálkodás javításában alkalmazható ésszerű megoldásokra a megyei példát mondott: javaslat született náluk a tanácsai irányítás alatt levő finommechanikai vállalatnak a videotonhoz csatolására, aminek az lehet az eredménye, hogy mintegy ezer ember az eddiginél háromszor nagyobb termelékenységgel dolgozhat nemzetközi szempontból is fontos munkafeladatokon. kétségtelen, hogy egyelőre nem mindenki tapsol az ilyen elgondolásnak, de a helyes végrehajtással végülis mindenki jól járhat: a népgazdaság, a fizikai dolgozók, a vállalati vezetők is.

a szemléletváltozás fontosságáról is szólt. arról például, hogy a politikai munkában amikor az v. ötéves terv országos és helyi feladatait megbeszéljük a lakossággal, nyomtatékkal fel kell hívni a figyelmet arra: a feladatok megoldásában mindenkinek van másra át nem hárítható feladata. a mit tegyünk, hogyan tegyünk kérdésében - hangsúlyozta a fejér megyei pártbizottság első titkára - a „felülről várás”, nem lehet cselekvési módszerünk. bírálta az ugynevezett bázis-szemléletet is, amelynek képviselői csak azért nem tesznek meg mindent a termelés hatékonyságának növeléséért, a tartalékok feltárásáért, hogy a későbbi esztendőben a bázishoz mérten könnyebben érjenek el látványos eredményeket. ennek az eléggé el nem ítélt felfogásnak a felszámolásáért sokat tehetnek például a szocialista brigádok a maguk közösségi erejével, tudatformáló, nevelő szerepükkel.

befejezésül utalt arra a képviselő, hogy az idei tavaszon megválasztott országgyűlésnek a mostani ülészakon megszülető törvények lesznek az első érdemi, legmagasabbszintű jogszabályi produktumai. a gazdaságfejlesztés ötéves terve - mondta - a jelen összetételű országgyűlés teljes ciklusán végigível, s ez a tény növeli a törvényhozók, a jelen ülészak felelősségét.

a törvényjavaslatot takács imre - a fejér megyei képviselőcsoport nevében is - elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra javasolta.

/folyt.köv./
13.55/um

- 28 -

MK

parlament

bkk 3. /folytatta ...11.folyt./-a

borbély gábor/ győr 9.vk./ , a kisz központi bizottságának titkára hangoztatta: ifjuságunk a iv.ötéves terv eredményeinek ismeretében, saját tapasztalataiból is meggyőződött arról, hogy a szorgos, tisztességes alkotómunkának még nehéz körülmények között is megvannak a gyümölcsei.

- az v.ötéves tervről szóló törvényjavaslat - folytatta - reálisan vet számot helyzetünkkel, nem hallgatja el a tökéletes gazdasági válság nyomán keletkezett feszültségeket, népgazdaságunk belső problémáit, s nagy felelősséggel, körültekintéssel határozta meg feladatainkat. meggyőződésem, hogy széles körű egyetértést vált ki egész társadalmunkban, a fiatalok körében is. a mi dolgunk tenni azért, hogy ez az egyetértés a jövőben is cselekvő, alkotó hozzájárulásban nyilvánuljon meg. arra törekszünk, hogy ifjusági szövetségünk az eddigieknél is jobban kivegye részét a gazdasági építésből. vállalkozásunk biztosítéka: az ifjusági szövetség felkészültsége, mind növekvőbb társadalmi, politikai aktivitása.

borbély gábor a továbbiakban tényekkel bizonyította: a kisz az elmúlt években is legfontosabb politikai feladatának tekintette az új nemzedék mozgósítását a tervfeladatok végrehajtására. szemléletes adatokat említett: 800 ezer fiatal vesz részt a szocialista munkaverseny-mozgalomban, a fiatalok az idén 58 ezer tonna hulladékvas összegyűjtésével alapozták meg az acélgyártás többlettermelését, az ifju generációnak jelentős szerepe volt abban, hogy az inotai gázturbinás csucserőmű építésénél műszaki-fejlesztési és szervezési javaslatokkal 96 millió forintot takarítottak meg, az elmúlt öt esztendőben több mint 200 ezer diák dolgozott a nyári építőtáborokban s társadalmi munkával teremtették elő a magyar-vietnami barátság nevet viselő szakmunkásképző intézet felszereléséhez szükséges 50 millió forint legnagyobb részét.

/folyt.köv./

- 29 -

14.02/-a

MK

parlament

bkk 3. /folytatta ...12.folyt./-a

- az elmúlt öt esztendőben fiataljaink nem keveset tettek az országért, de sokat is kaptak a társadalomtól - huzta alá a kisz központi bizottságának titkára. - az országgyűlés megalkotta az ifjusági törvényt, az állam számos intézkedéssel enyhítette a fiatalok gondjait. ifjuságunk a gazdasági eredményekkel összhangban részesedett a családalapítást megkönnyítő állami kedvezményekben, számottevően bővült a pályakezdők támogatása, javult - bár még távolról sem kielégítő - a fiatalok lakáshelyzete, nőttek a szociális, kulturális, turisztikai kedvezmények. felszabadulásunk 30. évében felépült a zánkai uttó-rőváros, amelyhez hasonló kevés van a világon. ifjuságunk tudja, hogy mindez nem kevés erőfeszítésbe került a társadalomnak, a nagyobb figyelmet és támogatást jó munkával, becsületes helytállással szolgálja meg.

- figyelmünket most már a párt következetes politikáját folytató, az mszmp xi. kongresszusán megfogalmazott célokat érvényesítő v.ötéves terv végrehajtására kell irányítani. mi a kisz tagjai számára a szervezethez tartozás alapkövetelményeként jelöltük meg - és számon is kérjük - a legjobb tudásuk és képességeik szerint végzett becsületes munkát, tanulást. arra neveljük a fiatalokat, hogy itt és most, ebben a társadalomban, a mai körülmények között, a mai nehézségek leküzdésében, a fejlődést előmozdító változások kutatásában keressék munkájuk értelmét, a forradalmi magatartás lényegét. arra ösztönözük szövetségünk tagjait, hogy álljanak helyt, mutassanak példát mindennapi munkájukban, tanulmányi kötelelességeik teljesítésében, ítéljék el a hanyag munkát, a lógást, a pazarlást, a társadalmi tulajdon herdálót. a törvényes munkaidőben tessék-lássék módon dolgozó, a tanulmányi kötelelességeit nem a legjobb tudása szerint teljesítő fiatal - bármilyen aktív is a társadalmi munkában - nem a mi céljaink szerint cselekszik.

/folyt.köv./

- 30 -

14.08/-a

NA

parlament

bkk 3. /folytatta ...13.folyt./-a

- a népgazdaság előtt álló feladatok megkívánják, hogy ifjusági szövetségünk feladatokat vállaljon a gazdasági élet különböző területein. folytatjuk az algyői kőolaj-és földgáz-ipari létesítmények, a leninvárosi és a százhalmabattai ipari koncentráció, valamint a tiszai vízellátás és öntözőrendszerei fölött vállalt védnökségünk teljesítését. részt veszünk az orenburgi gázvezeték építésében, mozgósítjuk a fiatalokat a szocialista munkaversenyben való aktív részvételre, szervezzük a kommunista műszakokat, a társadalmi munkaakciókat, a termelés ésszerűsítését szolgáló mozgalmakat. a törvényjavaslatból is kitűnik, hogy hosszabb távon a munkaerő-utánpótlás csaknem kizárólagos forrása az ifjuság lesz. ezért a kisz kiemelkedően fontos feladatának tartja a fiatalok munkássá válásának segítését, a munkásosztály utánpótlásának magasabb színvonalu, szocialista nevelését.

borbély gábor a továbbiakban örvendetes tényként nyugtázza, hogy az ifjusági törvény megjelenése óta számos intézkedés született a fiatalok szociális helyzetének javítására. növekedett a pályakezdők jövedelme, nagyobb figyelmet kapott munkahelyi beilleszkedésük, s minden tíz új állami lakásból négybe fiatal család költözik. ezt az arányt igazságosnak, fenntartását a jövőben is kívánatosnak tartjuk - mondotta, majd beszédét így folytatta: - fiataljaink örömmel fogadták azt a kormányhatározatot, amely lehetőséget biztosít a lakástörlesztési összegek első ötévi mérséklésére, a munkáslakás-építés feltételeinek javítására. ugyanakkor látnunk kell azt is, hogy ma még sok fiatal család küzd lakásgondokkal. javasoljuk: vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy az önerőből épülő lakások hiteltörlesztésének havi összege a fiataloknál az első öt évben körülbelül ugyanakkora legyen, mint a hasonló alapterületű tanácsai bérlakás lakbére, s a későbbiekben is csak fokozatosan emelkedjék.

- meggyőződésünk - zárta beszédét a képviselő -, hogy a magyar fiatalok tetteikkel, munkával, növekvő társadalmi aktivitással fejezik ki egyetértésüket az v.ötéves tervben megfogalmazottakkal. a kisz azon lesz, hogy ifjuságunk fejével, szívével és kezével vegyen részt a végrehajtásban, szolgálva népünk, szocialista hazánk érdekeit.

/folyt.köv./

- 31 -

14.12/-a

NA

parlament

bkk 3. /folytatta ...14.folyt./um

szokola károlyné dr. /somogy megye, 8.vk./ a somogy

megyei tanács fonyódi továbbképző intézetének igazgatója a megye szempontjából jelentős idegenforgalomról szólva kiemelte: a célkitűzések összehangolt, tervszerű megvalósítását nehezíti az a körülmény, hogy hazánkban ma közvetlenül és közvetve számos szerv foglalkozik idegenforgalommal. nem teljesen tisztázott az idegenforgalom hovatartozása, az ágazatok szinte mindegyikéhez tartozik valamilyen vonatkozásban. ez sok nehézséget okoz a munkában, a feladatok meghatározásában és végrehajtásában. a jelenlegi szervezeti rendszer előnye, hogy sok ágazat és szerv támogatja az idegenforgalmat. gondot okoz azonban, hogy néha jelentéktelen kérdésekben is számtalan szervnek kell döntenie. megemlítette, hogy az v. ötéves tervjavaslat egyeztetése során is előfordult, hogy az idegenforgalommal foglalkozó több szerv vagy ágazat irányzott elő bizonyos összegeket települések fejlesztésére. ennek fejében ezek a szervek és ágazatok azt az igényt támasztják, hogy a tanácsok saját eszközeiket is az általuk megjelölt célra használják fel. így aztán az idegenforgalmi települések tanácsai gyakran nem az elsődlegesnek ítélt feladatokat valósítják meg, hanem a korábban jelentkezők elgondolásait. szükségesnek tartotta, hogy az ágazatok jobban ismerjék és munkájukban érvényesítsék az össz-idegenforgalmi érdeket. jó lenne, ha az idegenforgalomban érintett települések vezetői is az ötéves tervidőszakra előre ismernék: milyen célokat, milyen összeggel mikor támogatnak.

az idegenforgalmi települések jogi szabályozására vonatkozóan megemlítette, hogy a gyógy- és üdülőkörzetek területe nem azonos az adott települések közigazgatási területével. ezek rendjét 1960-as egészségügyi miniszteri rendelet szabályozza. azóta az idegenforgalom jelentősen fejlődött, sok területet jogilag újból szabályoztak. így esetenként nehéz az önmagát túlélt jogszabályt végrehajtani. de nehéz meghatározni azt is, hogy milyen jellegű kötelezettségek vonatkoznak az egészségügyi minisztérium által körülhatárolt és melyek a közigazgatási területre. megszüntethetnék ezeket a gondokat - mondotta -, ha a gyógy- és üdülőkörzetek rendjét rövid időn belül újból szabályoznák.

/folyt.köv./

- 32 -

14.17/um

MK

parlament

bkk 3./folytatta ...15.folyt./um-a

gyógyvizkincseink idegenforgalmi hasznosításával kapcsolatban megemlítette, hogy a gyógyvizek hasznosítása nemcsak nagy beruházással lehetséges. számos példa van arra, hogy a gyógyszállók nélkül kialakított termálfürdőknek is jelentős idegenforgalmi vonzó hatása van. kérte az illetékeseket, nyújtsanak segítséget ahhoz, hogy a magas hőértékű, bőséges vízhozamu, gyógyvizként is alkalmas hőforrásokat fonyód térségében mielőbb hasznosíthassák.

a megvitatásra előterjesztett v. ötéves törvényjavaslatot elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

szomszédgy.istván / nógrád megye 3.vk./ a nagybáttonyi

gépüzem igazgatója utalt arra, hogy az országgyűlés munkáját, a törvényjavaslat vitáját országsszerte megkülönböztetett érdeklődés és várakozás kíséri, majd kifejezte egyetértését, hogy az elsődleges cél nem új gyárak és üzemek létesítése, hanem a már rendelkezésre álló termelő kapacitások hatékonyabb kihasználása, bővítése. komplex műszaki, szervezési intézkedésekkel kell elősegíteni a gazdasági szerkezet javítását, a gyártmányösszetétel korszerűsítését, támogatni a nagyobb volumenű exportot és szorgalmazni az import csökkentését. hangsúlyozta, hogy a célok megvalósítása érdekében széles körben tudatosítani kell: szervezetesebb, fegyelmezettebb munkára van szükség a központi, valamint a helyi állami és társadalmi szerveknél csakugy, mint a gazdasági egységeknél.

az v. ötéves terv nógrád megyei céljaival kapcsolatban felhívta a figyelmet arra, hogy a kialakult gazdasági helyzet más jellegű feladatokat szab meg, mint az előző tervidőszakban. jobban kell koncentrálni az erőket azokra a területekre, ahol az általánosnál nagyobb hatékonysággal dolgoznak, ahol a befektetett eszközök gyorsabban megtérülnek, s ahol kedvező lehetőségek kínálkoznak az export növelésére, valamint az import csökkentésére. előnyben kell részesíteni azokat a gazdasági egységeket, amelyek gyorsabban reagálnak az igények változására, s ahol adóttak a feltételek a már meglévő kapacitások - népgazdaságilag is hatékonyabb - hasznosításának fokozására.

/folyt.köv./

. - 33 -

14.22/-a

MK

parlament

bkk 3. /folytatta ...16.folyt./-a

az energiatermelés helyzetével összefüggésben örömmel adott számot arról, hogy stabilizálódott a nógrádi szénbányák helyzete. megkezdődtek az új feltárások, folyamatban van az aknák rekonstrukciója, nagy gondot fordítanak a műszaki fejlesztésre, a gépesítés fokozására. ezzel kapcsolatban szólt arról, hogy a szénbányászati gépek, berendezések és a szükséges alkatrészek előállításában nagyobb figyelmet kellene fordítani a hazai lehetőségek bővítésére. van még tennivaló a már meglévő géppark felhasználására a szénbányászatban, ugyanis ezzel jelentős importot takaríthatnánk meg - mondotta.

a képviselő szólt a nógrád megye iparában nagy szerepet betöltő üvegyártásról is. az ország üvegipari termelésének körülből egynegyede salgótarjánra koncentrálódik. a termelés folyamatos felfutásával az üzem jelentős mértékben járul hozzá a népgazdaság vékonyüveg-igényeinek kielégítéséhez. népgazdaságilag indokolt - mutatott rá -, hogy ezt a jelentős kapacitást ne korlátozzák szinte kizárólag az ablaküveg-gyártásra, mert - a továbbfeldolgozó fázis megvalósulásával - nagyobb igényeket is ki tudnának elégíteni. mindenekelőtt a közúti járműprogram végrehajtásához szükséges ragasztott üveg-gyártás és az építőiparban használatos színes üvegek előállításának megvalósulhatna meg. a gyár - mondotta befejezésül - rendelkezik a fejlesztéshez szükséges programmal, tervekkel, mert a iv.ötéves tervben végrehajtott beruházás eleve úgy valósult meg, hogy a tervezett kívánatos fejlesztés szorosan kapcsolható a jelenlegi termelő egységhez.

a képviselő a törvényjavaslatot eldugadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

- 34 -

14.25/-a

MK

parlament

bkk 3. /folytatta ...17.folyt./um

dr. kiss istván /komárom m. 6 vk. / a komárom megyei tanács elnöke

hozzászólásában hangoztatta: az v. öt éves tervről szóló törvényjavaslat népünk politikai, gazdasági, kulturális felemelkedését szolgálja, összhangban áll a párt politikájával, jól szolgálja a xi. kongresszus határozatait. a tervet számol az elmúlt öt éves tervidőszak eredményeivel, s megfelelő módon épít gazdasági adottságainkra, a munkával bővülő nagyobb lehetőségekre, figyelembe veszi a megváltozott külső és belső gazdasági körülményeket.

a képviselő szűkebb pátriája, komárom megye életéből hozott példákkal igazolta: népgazdaságunk a nehézségek ellenére is kielégítő ütemben fejlődött. komárom megyében a szocialista ipar teljesítménye az idén például várhatóan 4,5 százalékkal haladja meg a tavalyit, s ez a többlet teljes egészében a termelési növekedéséből származik. a népgazdaság követelményeinek megfelelően, kedvezően változott a megyében a mezőgazdaság termelési struktúrája is. dr. kiss istván a gondokról szólva elmondotta, hogy ebben az ország részben csökkent a tejtermelés, az egy tehénre jutó évi átlag 2660 literre esett vissza. jóleső érzéssel nyugtáztuk azokat az elképzeléseket - tért át felhívására a képviselő -, amelyek a következő öt éves tervben a hazai szénbányászat továbbfejlesztésére, energiaszükségletünk kielégítésére vonatkoznak. komárom megyében a szénbányászat vezető iparág, a megye az ország széntermelésének eddig is figyelemreméltó hányadát adta. nem várják ölbetett kézzel a fejlesztésekkel kapcsolatos végleges döntést, folyamatosan végzik a szükséges előkészítő munkákat.

dr. kiss istván a továbbiakban örömdetes tényként értékelte, hogy a tanácsok rendelkezésére álló összegek biztosítják a fejlesztéshez, az intézmények működéséhez szükséges feltételeket. a gazdálkodásra vonatkozó szabályozási rendszer - huzta alá - megfelelő biztonságot ad munkánkhoz, kiszűri a szélsőségeket, realisabbá teszi terveinket. a megyében a tanácsok első sorban lakásépítésre, illetve a kapcsolódó létesítmények tető alá hozatalára összpontosítják anyagi lehetőségeiket.

/folyt.kövm

- 35 -

15.30/um

15.30

parlament

bkk.3./ folytatta.....18. folyt./-a

dr.kiss anna/ budapest 51.vk./ a xvi. kerületi szakorvosi

rendelőintézet osztályvezető főorvosa szenvedélyes szavakkal szólt a munkaterületét érintő különböző kérdésekről, hangsúlyozva a kórházi ágyfejlesztés, a gyógyintézeti műszer-ellátás fokozásának fontosságát, az egészségügyi dolgozók utánpótlásának jelentőségét. rámutatott, hogy az egészségügyi ellátás az utóbbi években lényegesen javult, a kedvezőtlen indulási helyzetből származó nehézségeket azonban a rendszeres és nagy mértékű állami támogatás ellenére sem tudták meg megszüntetni. méltatta, hogy az ötödik ötéves terv is jelentős összeget irányoz elő egészségügyi és szociális célokra, s hangsúlyozta, hogy a fejlesztés szándéka csak tökéletes irányító, szervező munkával valósítható meg. a képviselő a szociális otthonok befogadó-képességének bővítését is szorgalmazta. rámutatott, hogy az egyedülálló idős emberek ellátásában segítséget jelent a házigondozónői hálózat részleges kiépítése, a vöröskeresztes aktivisták munkája és a lakosság társadalmi segítségnyújtása, de indokoltnak tartaná, hogy a szociális otthonokban több részvételre számára teremtsenek helyet.

szólt arról is, hogy egészségügyi intézményeinkben több ápolónőre volna szükség. mint mondta, fokozott szociális és társadalmi megbecsüléssel, a többi között nővérotthonok létesítésével kellene vonzóbbá tenni ezt a pályát. meg kellene vizsgálni annak lehetőségét, hogy az egészségügyi szakdolgozók nyugdíjazásuk után korlátozás nélkül dolgozhassanak egészségügyi területen.

végül az ország gyógyfürdőinek védelmére, jobb kihasználására hívta fel a figyelmet.

a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./
15.40/ a

- 36 -

16⁰⁵

arlament

bkk 3. /folytatta ...19.folyt./um

szalai géza /budapest, 20. vk./, a ganz mávag vésnöke

a munkaerőgazdálkodás javítása kapcsán egyebek között elítélőleg szólt a vándormadarokról, akik gyakori munkahelyváltogatásukkal anyagi előnyökhöz jutnak, s ez sérti a munkahelyükön huzamos idő óta és becsületesen dolgozók érdekeit. véleménye szerint gyakorlati intézkedések szükségesek azok ellen, akik ilyenformán kihasználják a munkaerőhiányt, ellenük azonban nemcsak adminisztratív eszközökkel lehet és kell fellépni, hanem a munkahelyi kollektívák emberformáló, nevelő erejével is. e tekintetben különösen sokat tehetnek a brigádok: jó közösségi légkör kialakításával, a munkafegyelem erősítésével.

ugyancsak a munkaerőgazdálkodással kapcsolatosan arról is szólt a képviselő, hogy enyhítene a létszámhiányból adódó gondokon, ha a napi nyolcórás munkaidőt mindenütt teljes egészében végigdolgoznák. sokszor ez nem is azokon múlik, akik ténylegesen nem dolgozzák végig, hanem munkavégzésük kedvezőtlen feltételein. például a munkaszervezés fogyatékoságain, az akadozó anyagellátáson, s azon, hogy nem látják el őket folyamatosan produktív teendőkkel. ahhoz, hogy a munkaerőgazdálkodási gondok enyhüljenek, csökkenjen a vándorlás mértéke, elengedhetetlenül szükséges, hogy a dolgozók - az anyagi és erkölcsi elismerésen túl - érezzék vezetőik bizalmát, a velük való törődést. ilyenformán a nehezen megoldható feladatok is egyszerűbbé, közérthetőbbé, könnyebbé válnak.

a képviselő a fiatal - 30 év alatti - korosztályok lakáshelyzetéről szólt. lakásgondjaik megoldásához sok támogatást kaptak és kapnak, de még így sem könnyű a helyzetük. sok munkásfiatal is kénytelen albérletben, mostoha lakáskörülmények között kezdeni a családalapítást, ha az indulásnál a szülők, rokonok anyagilag nem tudják segíteni őket. mindamelllett - tette hozzá a képviselő - a fiatalok tisztában vannak vele, hogy több segítséget csak úgy kaphatnak az államtól, ha ők is többet adnak, jobban végzik munkájukat, tudatosan vállalnak részt az v. ötéves terv feladatainak megvalósításából.

elfogadta és elfogadásra ajánlotta a törvényjavaslatot.

/folyt.köv./

- 37 -

16.08/um

o

parlament

bkk.3./ folytatta....20.folyt./-a

barta lászló / szolnok megye, 1 vk./ az mszmp szolnok

-----
megyei bizottságának titkára a vállalati önállóságról és felelősségről szólva elmondotta: szolnok megye vállalatai általában megfelelően éltek az önállóság lehetőségével. többségük e követelmények szerint korszerűsítette belső mechanizmusát, irányítási rendszerét. megemlítette, hogy az önállóság helytelen értelmezése és gyakorlata következtében a népgazdasági érdekekkel ellentétes magatartás is előfordult.

fontosnak vélte, hogy a következő öt esztendőben messze-menően érvényt szerezzenek az önálló gazdálkodásnak, a vállalati kezdeményezésnek és közben a központi irányítás eszközeit a népgazdaság érdekeinek megfelelően működtessék. támogatta a közgazdasági szabályozó-rendszer tervezett módosítását, amely a vállalati magatartást a korábbinál egyértelműbben népgazdasági céljaink megvalósítására orientálja és hatékonyabb gazdálkodásra ösztönöz. a törvényjavaslatban megfogalmazott az a követelmény, hogy a gazdasági hatékonyság növelését többek közt a termelőegységek önállóságának és felelősségének erősítésével, kezdeményező készségének kibontakoztatásával kell elérni - fokozottabban igényli és kéri számon a vállalati vezetés felelősségét, népgazdasági érdekeinkkel egyező magatartását.

helyeselte, hogy a törvényjavaslat indokolt esetben a közvetlen beavatkozást, az utasítás jogát is fenntartja és erősíti. a vállalati-alapító szerveknek ez nemcsak joga, hanem a társadalom megbízása alapján kötelessége is.

a törvényjavaslatot a szolnok megyei képviselőcsoport nevében is elfogadta.

/folyt.köv./

16.15/a

- 38 -

parlament

bkk 3. /folytatta ...21.folyt./um

riss jeno /budapest, 52. vk./ a budapesti közlekedési vál-

-----
lalat vezérigazgató-helyettese a termelőeszközök jobb kihasználásának nagy jelentőségét hangsúlyozta. elmondta, hogy a kgm-től, továbbá a könnyűipari minisztériumtól tájékoztatást kért és kapott arról, hogy e tárcák 10-10 jelentős vállalatánál 1970 óta hogyan alakult a műszakok kihasználása, hány műszakban dolgoznak a gépek, mindenekelőtt a rekonstrukciók, az új beruházások során üzembe helyezett berendezések. a reprezentatív felmérés adatai arra utalnak, hogy 1970 óta mindkét tárcánál csökkent a műszakszám. a vizsgált gépipari vállalatoknál a három műszakból alig 1.2-t, a könnyűiparban pedig 1.7-et használnak ki. a vállalatok természetesen szívesen vennének fel munkaerőt a második vagy harmadik műszakra a gépek mellé, pótléket is szívesen fizetnének nekik, de munkaerőhöz közismerten nagyon nehéz hozzátjüni, sőt a két vagy három műszakban dolgozó üzemekben megtartani sem könnyű a munkásokat.

a képviselő hangsúlyozta, hogy egyes gyárak külön-külön uton történő próbálkozása aligha vezethet tartós eredményre. véleménye szerint átfogó megoldást kell keresni, amely mind a vállalatokat, mind a dolgozókat jobban ösztönzi a több műszak bevezetésére, illetve kihasználására. a több műszakot vállalók számára megközelítőleg a nappali műszakban dolgozókéval azonos életfeltételeket kell teremteni. ehhez sok szervnek, intézménynek egységes elhatározása, intézkedése szükséges. foglalkozni kellene például a több műszakban dolgozók gyermekeinek bölcsődei, óvodai elhelyezési lehetőségével, s a rádió és a televízió műsorát is úgy kellene módosítani, hogy a fő műsorok egy részét olyan időpontban sugározzák, hogy azt szabadidejükben a délutáni, vagy éjszakai műszakban dolgozók is meghallgathassák, megnézhesék.

a képviselő véleménye szerint az is helyes lenne, ha elsősorban azok a vállalatok kapnának beruházási hitelt, amelyek a berendezések több műszakos üzemét is megoldják.

a képviselő a több műszak kihasználását célzó átfogó megoldási javaslatok kidolgozására bizottság létrehozását javasolta. véleménye szerint a munkaügyi minisztérium vezetésével, más illetékes szakemberek bevonásával kellene elvégezni a témával kapcsolatos elemzéseket s elkészíteni a javaslatokat.

a képviselő a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

- 39 -

17.00/um

bkk 3. /folyatta ...22.folyt./-a

dr.szabó kálmán /bp. 36.vk./ a marx károly közgazdaság-

tudományi egyetem tanszékvezető egyetemi tanára bevezetőben elmondotta, hogy a hnf országos elnöksége az elmúlt he-

a realitásokkal való szigorú szembenézés adott módot arra, hogy az előterjesztett javaslat a lehetséges változatok

rámutatott: a fizetési mérlegre nehezedő teherben mindnyájunknak osztozni kell. jobb eredményeket érhetünk el

/folyt.köv./
17.05/a

bkk.3./folytatta.....23.folyt./-a

nagy hangsúllyal szökött arról, hogy a törvényjavaslatnak a szabályozó rendszerre vonatkozó előírásai tervgazdálkodásunk elő-

ha a hazafias népfőnt meggyőződéssel támogatja a törvényjavaslat

/folyt.köv./
17.05/a

bkk.3./ folytatta.....24.folyt./-a

a tájékoztatás fontosságával kapcsolatban leszögezte, hogy a pozitívumokat és a nehézségeket tárgyilagosan mérlegre tevő, nyílt beszéd értetheti meg csak igazán közéletünk aktív szereplőivel is gazdasági helyzetünk jelenlegi sajátosságait. mulhatatlanul fontos a közéleti kérdésekben járatosabb személyiségek meggyőzése. Ők azok, akiknek meggyőzőttségén és alkotó hozzáállásán nagy mértékben múlik, hogy mennyire sikerül ugyanezt elérni az állampolgárok túlnyomó többségénél. az okos szó, az érthető beszéd, a személyes meggyőzés roppant szükséges, de nem elégséges. különösen most nem, amikor megszokott, beidegződött magatartásokat kell bizonyos fokig átalakítani, eredményeinket gyarapító tettekké változtatni. ehhez az ösztönzés, a kötelesség-elvárás és sok más eszköz mellett még az is kell, hogy a dolgozók úgy végezzék feladataikat munkahelyükön, lakóhelyükön, hogy helyzetükhöz mértén cselekvően közreműködjenek a megvalósítás módosításainak kialakításában is. bizonyos - mondotta -, hogy az emberek a nehezebb feladatokat is szívesebben vállalják, a nagyobb nehézségeket is könnyebben viselik akkor, ha közreműködésükkel döntöttek megoldásukról.

a következő hónapokban, amikor a vállalatok, a szövetkezetek és a tanácsok szakapparátusai elkészítik ötéves terveiket, amikor korszerűsítési, munkaerőgazdálkodási, város-és községfejlesztési intézkedéseket dolgoznak ki, ne sajnálják az időt és az energiát attól - hívta fel a figyelmet -, hogy még a döntés előtt meghányják-vessék a dolgozókkal, a lakossággal a tervek lényegét, a lehetséges változatokat, valamint az elképzelések munkahelyeket, körzeteket érintő vonatkozásait. minden eddigi tapasztalat igazolja, hogy az ilyen jellegű többlétfordítások sokszorosan visszatérülnek. dr.szabó kálmán befejezésül a következőket mondotta:

- sajátos szerepénél fogva a népfrentmozgalom eddig is közreműködött és ezután is részt kíván venni gazdaságpolitikánk formálásában. természetesen feladatának tartja tehát azon munkálkodni, hogy hazánk minden állampolgára sajátjának tekintse az új ötéves tervet, és hogy a maga helyén tudatosan tegyen is annak valóraváltásáért. a törvényjavaslatot elfogadta és elfogadásra javasolta.

/folyt.köv./

bkk 3./folytatta ...25.folyt./um

tóth ferencné /bács-kiskun m. 16 vk./ a kalocsai sütőipari vállalat csoportvezetője rámutatott: a népgazdaság v. ötéves terve reális gazdasági prognózis, összhangban van a párt xi. kongresszusán elfogadott célokkal. számot vet a külső és belső gazdasági tényezőkkel - mondotta, s hozzátette: közösen kell keresnünk azokat a fejlődést segítő módszereket, belső tartalékainkat, amelyekkel ellensúlyozni tudjuk a népgazdaságot ért negatív hatásokat. dolgozó népünk, munkásosztályunk cselekvőkészsége biztosíték arra, hogy a nehézségeket leküzdjük, fejlődésünk töretlen marad. biztosíték erre a szocialista országok szoros együttműködése és segítőkészsége is.

a képviselő a továbbiakban az üzemi, munkahelyi demokráciában rejlő lehetőségek még jobb kiaknázásával foglakozott. mint mondotta: egységesebben kell cselekednünk, ezt azonban nagy mértékben gátolja, ha kedvezőtlen a munkahelyi légkör, ha nem megfelelő a vezetők és a beosztottak kapcsolata, ha a tervezésbe, a döntésbe, a végrehajtásba és az ellenőrzésbe nem vonják be a dolgozókat - s e téren még sok a tennivalónk.

- mi bács-kiskun megyében is arra törekszünk, hogy még jobban hasznosítsuk az üzemi fórumokat, még nagyobb mértékben bevonjuk ki az üzemi demokráciát. a megye iparában, mezőgazdaságában, kereskedelmében és közlekedésében foglalkoztatottak 70 százaléka vesz részt a szocialista versenymozgalomban. ha dolgozóink értelmes célokat látnak, hívják őket a feladatok végrehajtására, sokszor erejüket nem kimélve vesznek részt a jövőnk formáló, alakító munkában. ez annál is öröme sebb, mert bács megye munkásosztálya még „első nemzedék”, csak részben rendelkezik tehát a klasszikus értelemben vett munkásérzelmekekkel. ebből adódnak gondjaink is. sokuk számára még kényszer az üzemi munkafegyelem, s még nem igazodnak el pontosan az érdekviszonyok között sem. persze a nagy többségnek belső igénye a tervszerű, fegyelmezett munka, s jogosan követelik meg a vállalatok vezetőitől az ehhez szükséges feltételek folyamatos javítását. joggal várják el, hogy előre és pontosan ismerjék a következő hónapra vagy akár az esztendőre szóló terveket, s azt, hogy anyaghiány vagy technológiai bizonytalanság ne akadályozza a folyamatos termelést. tapasztalatok igazolják, hogy ahol jó a munkahelyi légkör, a munkások és a vezetők közötti kapcsolat, onnan még magasabb jövedelemért sem távoznak el a dolgozók.

a törvényjavaslatot elfogadta, elfogadásra javasolta.

/folyt.köv./

bkk 3. /folytatta....26.folyt./um

ferenczi józsef /csongrád megye 16 vk./ a földeáki egyet-

értés tsz gépszerelője rámutatott, hogy megyéjének mezőgazdasága sokoldalúan részt vesz a termelés növelését célzó különféle programokban, mind több zöldséget, húst, cukrot s nem utolsósorban gabonát akar adni a népgazdaságnak. a megye az ország legfontosabb gabonatermelő vidékei közé tartozik és különösen az utóbbi időben, a mezőgazdaság többi ágazatában is nagy mértékben előretört. a képviselő véleménye szerint főleg a gabonatermelésben nagyok még a megye kihasználatlan lehetőségei. szövegében, hogy a megye mezőgazdasági üzemei megkésze kapcsolódtak az iparszerű termelési rendszerekhez. e folyamat azonban megkezdődött, s 1975-ben a gazdaságok 11.000 hektáron vagyis a vetésterület 15 százalékán termesztettek búzát termelési rendszerben.

a megye mezőgazdasági üzemei a fajtaváltásban rejlő lehetőségeket is felismerték és egyre inkább alkalmazzák. mind nagyobb területen vetnek nemesített vetőmagot, de ezek termőképességének jobb kihasználásához még több műtrágyát kell az üzemeknek használniuk. mint mondotta, nem kevésbé fontos a termelési eljárások továbbfejlesztése, és a szakember utánpótlás biztosítása. a vezetőknek és a fizikai dolgozóknak egyaránt még nagyobb szaktudásra kell szert tenniük. a tanulás, a továbbképzés már jó ütemben halad, az új technológiák támasztotta igények azonban még nagyobbak.

a képviselő a továbbiakban a termelő gazdaságok és a felvásárló vállalatok szorosabb együttműködését sürgette. megjegyezte, hogy gyakran késik, vagy el is marad a szerződésben leköötött áru átvétele, vonatkozik ez például a burgonyára és a vöröshagymára is, amiből pedig az igényeket a boltok nem mindig tudják kielégíteni.

a képviselő a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

ezt követően az elnöklő apró antal bejelentette: a törvényjavaslathoz több hozzászóló nem jelentkezett. a vitát lezárta s szót adott huszár istvánnak, a minisztertanács elnökhelyettesének, az országos tervehivatal elnökének.

/huszár istván válaszána ismertetésére később térünk vissza./

/folyt.köv./

- 44 -

18.10/um

o

bb 42. hazaérkezett a magyar szabványügyi küldöttség

k sb be bh la

1975. december 18.

dr. olajos józsefnek, a magyar szabványügyi hivatal elnökének vezetésével csütörtökön hazaérkezett a magyar küldöttség karl-marx stadtból, ahol részt vett a kgst szabványügyi állandó bizottságának december 10-17. között megtartott 38. ülésén. a tagországok közötti gazdasági és műszaki kapcsolatok fejlesztését gyorsítják, segítik a nagy tisztaságú fémekre, a gépek és alkatrészek mérettűrésére, csereszabotosságára és a termékek csomagolására vonatkozó most elfogadott szabványok, műszaki normatívák. az ülészen meg tárgyalták az 1976-80.évi szabványosítási terv ellenőrzésének módszereit is./mti/

bb 43. megemlékezés a finn-magyar társaság jubileumáról pécssett vid ká bh la

1975. december 18.

pécssett megemlékezést tartott csütörtökön a hazafias népfrent városi bizottsága és a magyar - finn baráti kör a 25 éve alakult finn-magyar társaságról. méltatták a társaság negyedszázados tevékenységét, majd magyar és finn dalokat adott elő a komlói kodály zoltán ének-zene tagozatos általános iskola kórusa, tóth ferenc karnagy vezényletével. a mecseki bányászváros hatvanhat tagu gyermekkórusa ez év nyarán - a lahti lotila iskola vendégeként - tíz napig finnországban szerepelt./mti/

-.-

bb 44. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

ny la

1975 december 18

21. tanácskozás a hnf nőpolitikai munkájának tapasztalatairól
22. szegedi ,, szalámitorony,,
23. kecskemét kitüntettjei
24. óvári miklós hazaérkezett az ndk-ból
25. tájékoztató a munkabérfizetési napokról
26. a szövért igazgató tanácsának ülése
287. a heves megyei neb ülése
28. karácsonyi beköltözők miskolcon
29. granvisus
30. új textilüzem salgótarjánban

/folyt köv/
18.15/ny

-29-

1820

:bb 44. a belföldi ....folyt/ny

31. a fővárosi fürdőigazgatóság közleménye
32. törzsgárda -jutalom
33. a vasutas szakszervezet kv ülése
34. ítélet illés dezső bűnügyében
35. paksi program
36. a közművelődés kérdései a szegedi tanács előtt
37. a magyar történelmi társulat történelem vándorgyűlése
38. komját irén kitüntetés
39. sajtókonferencia a rádióban
40. megyei művelődésügyi osztályvezetők tanácskozása
41. fiatal tanácsi dolgozók jutalmazása
42. hazaérkezett a szabványügyi küldöttség
43. megemlékezés a finn-magyar társaság jubileumáról
44. hírjegyzék /mti/

--

bb 45. ünnepi filmbemutató a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának 15. évfordulója alkalmából

t nn/s/ny szö la

1975 december 18

a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának 15. évfordulója alkalmából a kulturális kapcsolatok intézete és a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya csütörtökön este ünnepi filmbemutatót rendezett a budapesti puskin filmszínházban. a „ hanoi lány”, című film premierjén megjelent király andrásné, az mszmp budapesti bizottságának titkára, rácz páál külügyminiszter-helyettes, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, farkasinszky lajos, budapest főváros tanácsának elnökhelyettese, politikai, társadalmi és művészeti életünk számos kiválósága.

jelen volt luu kiem, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és dang tran ngoan, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

a filmbemutató után a rendező szervek fogadást adtak az ünnepi esemény alkalmából./mti/

18.35/ny

-30-

l
1850

: p a r l a m e n t

bkk 3. /folytatta ...27.folyt./um

a minisztertanács elnökhelyettesének vitaösszegző válasza után az elnöklő apró antal szót adott dr. bognár józsefnek, az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága elnökének.

dr. bognár józsef javasolta: az országgyűlés fogadja el a vita során felmerült további két módosító indítványt.

határozathozatal következett: az országgyűlés elfogadta a terv- és költségvetési bizottság által korábban előterjesztett, valamint a vita során elhangzott újabb módosító javaslatokat.

végül az országgyűlés a népgazdaság v. ötéves tervéről szóló törvényjavaslatot általánosságban és a már megszavazott módosításokkal együtt részleteiben is egyhangulag elfogadta.

ezzel az országgyűlés befejezte csütörtöki tanácskozását, amelyen az elnöki tisztet felváltva töltötte be apró antal, raffai sarolta és inokai jános. a téli ülészak pénteken délelőtt folytatja munkáját, a napirendnek megfelelően megkezdí a magyar népköztársaság 1976. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

közöljük a csütörtöki felszólalók sorrendjét:

dr. szekér gyula,
mag páál,
dr. tar imre,
gyuricza lászló,
klaukó mátyás,
szurdi istván,
takács imre,
borbély gábor,
szokola károlyné dr.,
szomszéd gy. istván,
dr. kiss istván,
dr. kiss anna,
szalai géza,
barta lászló,
riss jenő,
dr. szabó kálmán,
tóth ferencné,
ferenczi józsef,
huszár istván,
dr. bognár józsef.

x x x

/folyt.köv./

- 45 -

18.25/um

parlament

bkk 3./folytatta ...28.folyt./um

huszár istván válasza:

huszár istván válaszában megállapította, hogy a kétnapos

vitát, amelynek során 32 hozzászólás hangzott el, nagy felelősségérzet és szakszerűség jellemezte. ugyanígy értékelte a minisztertanács elnökhelyettese a parlamenti bizottságoknak az ülészakot megelőzően tartott vitáit is, illetőleg azoknak a fórumoknak a munkáját, amelyeken előzetesen megvitatták az v. ötéves tervről szóló törvény tervezetét, annak gazdaságpolitikai koncepcióját.

a vita most - mondta - örömdetesen tükrözte a törvénytervezetet támogató egységet, jól kifejezte a tervben is megfogalmazott politikával, gazdaságpolitikával való egyetértést. egységesen jutott kifejezésre az a meggyőződés is, hogy a törvényerőre emelkedő terv jól szolgálja szocialista hazánk érdekeit, népünk fölemelkedését. közölte huszár istván, hogy a parlament pléniumán elhangzott javaslatok mindegyikét - az országgyűlési szokásoknak megfelelően - a kormány kellő gondossággal megvizsgálja, együttműködve az országgyűlés illetékes szerveivel. egyetlen jó gondolat, hasznosítható javaslat sem vesztet kárba.

a továbbiakban tárgykörönként reagált a vitában elhangzottakra.

először arról szólt, hogy a képviselők örömmel nyugtázták a iv. ötéves tervben elért eredményeket, amelyek révén - s ezt a képviselők szűkebb hazájuk adataival, tényeivel, eredményeivel támasztották alá - gazdagabb lett országunk, nőtt népünk életszínvonala, örömtelibbé vált életünk. mindez jogos büszkeséggel tölthet el bennünket.

/folyt.köv./

- 46 -

bkk.3./ folytatta.....29. foly./-a

azokat a tapasztalatokat, amelyeket a iv. ötéves terv teljesítése során szereztünk, - tetéztve történelmünk utóbbi évtizedeinek tapasztalataival -, beépítettük, az v. ötéves terv törvényjavaslatába.

a törvénytervezet megszületése kapcsán kiemelte a minisztertanács elnökhelyettese, hogy az v. ötéves tervet a párt xi. kongresszusán elfogadott dokumentumoknak megfelelően, a bennük megszabott követelményekhez igazodva állították össze. egyébként több mint három évi igényes, valóban alkotó munka áll amögött, hogy most véleges formát ölt új ötéves tervünk. szerzőinek nevét - amint a vitában is elhangzott - aligha lehetne felsorolni: azok alkották meg a tervezetet, akik meg is valósítják majd a tervet, kollektív tevékenység produktumáról van tehát szó.

a terv - hangsúlyozta a minisztertanács elnökhelyettese - a célok és az eszközök harmóniáját igyekszik megvalósítani. e törekvés pedig azt jelenti, hogy valamennyi hasznosítható tapasztalat, gyümölcsözhető eredmény birtokában - ezekre építve - megalapozott célokat állítottunk országunk, népünk elé. joggal hangzott el a vitában az a kérdés, vajon minden feltétel adott-e a terv teljesítéséhez. a válasz az lehet: megvannak, illetve megteremthetők - a gazdasági élet folyamatában létrejönnek - ezek a feltételek, s így 1980-ig felvázolt elképzeléseinket, a tervtörvényben szereplő feladatokat valóra tudjuk váltani. nincs szó semmiféle maximalizmusról. sokkal inkább arról, hogy a mércét magasabbra állítottuk a korábbinál. a terv reális, kidolgozásakor arra törekedtünk, hogy optimális célokat határozzunk meg. az öt évre szóló - törvénybe foglalt - munkaprogram maradéktalan megvalósítása következetes cselekvést igényel. ennek során arra is ügyelnünk kell, hogy a gyorsan, rövid idő alatt elérhető sikerek ne tegyenek bennünket elbizakodottá, ugyanakkor az esetlegesen átmenetileg jelentkező - előre nem látható - gondok ne kedvetlenítsenek el, ne vezessenek elmondáshoz. egyébként a céljaink elérését szolgáló eszközök részben gazdasági, részben társadalmi és politikai jellegűek - amint ez a vitából is kitűnt. szükséges ezt hangsúlyozni annál is inkább, mert a nem gazdasági eszközök, feltételek legalább olyan fontosak, mint a gazdaságiak.

/folyt.köv./
20.35/a

-47 -

parlament

bkk 3. /folytatta 30.folyt./um

hatékonyság, egyensúly, növekedés, szerkezet - ezeket a vitában leggyakrabban elhangzott fogalmakat, rendkívül fontos törekvéseket takaró kifejezéseket elemezte ezután huszár István. a társadalmi céljaink eléréséért kifejtett és kifejtendő gazdasági tevékenységünk vezérlő gondolatainak, csomópontjainak nevezte valamennyit. nemcsak a gazdasági életben, hanem más területeken is érvényesülniük kell mindazoknak a törekvéseknek, amelyek e fogalmakkal fejezhetőek ki. így válhatnak csak valósággá elképzeléseink, az, hogy társadalmunk, gazdaságunk dinamikusan fejlődjen, túljussunk azokon a nehézségeken, amelyekkel ma küzdünk. nem szükhethető le az e fogalmak jegyében formálódó és kifejtendő cselekvés csak bizonyos ágazatokra. hiszen például a hatékonyság a felhasznált erőforrások és az elért eredmény hányadosát jelenti, ez pedig rendkívül fontos minden vonatkozásban.

a munkában a mennyiség és a minőség egymástól elválaszthatatlan. a gazdasági fejlődés tervezett növekedési ütemét csak úgy tudjuk elérni, ha mindenben eleget teszünk - mennyiségben és minőségben egyaránt - a tervben foglalt követelményeknek. a számszerűen nagyobb feladatok megoldása sem mehet a minőség rovására, a valóban igényes munkáról még többlet-feladatok esetén sem mondhatunk le.

a minisztertanács elnökhelyettese ezután utalt a vitában a szerkezeti változtatással kapcsolatban elhangzottakra. kifejtette, hogy annak nemcsak a termelési többletben, azaz a 30-32 százalékos növekményben, hanem az egész termelésben, azaz mind a 132 százalékban kell megvalósulnia. a fejlesztés ugyanis, bár a legbiztosabb garancia, de nem az egyetlen feltétel a szerkezeti változtatásokra; ezek feltételezik meglévő erőforrásaink jobb felhasználását is. a gazdasági fejlődés néhány tényezőjénél ugyanis nem is beszélhetünk növekedésről, mégis változtatni kell a szerkezetet. a termelő ágazatokban például a munkaerő száma egyáltalán nem növekszik, de az összetételt változtatni kell, megfelelő átcsoportosításokat kell végrehajtani, hogy termelési céljainkat megvalósíthassuk.

/folyt.köv./

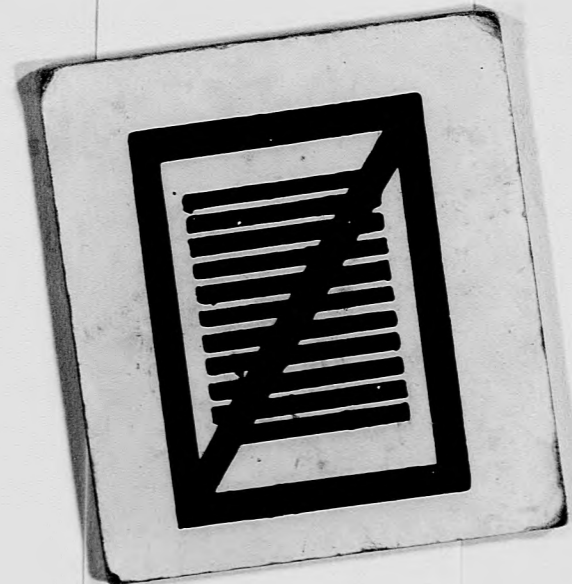
- 48 -

20.40/um

F!

fiá

49. old

p a r l a m e n t

bkk 3. /folytatta 30.folyt./um

hatékonyság, egyensúly, növekedés, szerkezet - ezeket a vitában leggyakrabban elhangzott fogalmakat, rendkívül fontos törekvéseket takaró kifejezéseket elemezte ezután huszár István. a társadalmi céljaink eléréséért kifejtett és kifejtendő gazdasági tevékenységünk vezérlő gondolatainak, csomópontjainak nevezte valamennyit. nemcsak a gazdasági életben, hanem más területeken is érvényesülniük kell mindazoknak a törekvéseknek, amelyek e fogalmakkal fejezhetőek ki. így válhatnak csak valósággá elképzeléseink, az, hogy társadalmunk, gazdaságunk dinamikusan fejlődjen, tuljussunk azokon a nehézségeken, amelyekkel ma küzdünk. nem szűkíthető le az e fogalmak jegyében formálódó és kifejtendő cselekvés csak bizonyos ágazatokra. hiszen például a hatékonyság a felhasznált erőforrások és az elért eredmény hányadosát jelenti, ez pedig rendkívül fontos minden vonatkozásban.

a munkában a mennyiség és a minőség egymástól elválaszthatatlan. a gazdasági fejlődés tervezett növekedési ütemét csak úgy tudjuk elérni, ha mindenben eleget teszünk - mennyiségben és minőségben egyaránt - a tervben foglalt követelményeknek. a számszerűen nagyobb feladatok megoldása sem mehet a minőség rovására, a valóban igényes munkáról még többlet-feladatok esetén sem mondhatunk le.

a minisztertanács elnökhelyettese ezután utalt a vitában a szerkezeti változtatással kapcsolatban elhangzottakra. kifejtette, hogy annak nemcsak a termelési többletben, azaz a 30-32 százalékos növekményben, hanem az egész termelésben, azaz mind a 132 százalékban kell megvalósulnia. a fejlesztés ugyanis, bár a legbiztosabb garancia, de nem az egyetlen feltétel a szerkezeti változtatásokra; ezek feltételezik meglévő erőforrásaink jobb felhasználását is. a gazdasági fejlődés néhány tényezőjénél ugyanis nem is beszélhetünk növekedésről, mégis változtatni kell a szerkezetet. a termelő ágazatokban például a munkaerő száma egyáltalán nem növekszik, de az összetételt változtatni kell, megfelelő átcsoportosításokat kell végrehajtani, hogy termelési céljainkat megvalósíthassuk.

/folyt.köv./

- 48 -

20.40/um

parlament

bkk.3./ folytatta.....32.folyt./-a

szólt arról is huszár istván, hogy az öt évre szóló tervtörvény mostani elfogadásával nincs vége a tervezőmunkának 1976-80-ra; a következő fél esztendőben elkészülnek a vállalatok ötéves tervei, az előttünk álló hónapokban kerül sor a megyei tanácsok középtávu terveinek véglegesítésére, s végül kimunkálják a regionális terveket. része a következő öt évi munkánk tervezésének a is, hogy időközben folytatódik a kgst- országokkal- a tervegyeztetésekre épülő - hosszú lejáratu államközi szerződések előkészítése és megkötése is. ennek kapcsán utalt arra, hogy a napokban irtuk alá a magyar-szovjet hosszú lejáratu és az 1976-ra szóló kereskedelmi államközi megállapodást, amely egyébként az eredetileg tervezett-nél is nagyobb árucseré- forgalmat tesz lehetővé.

ezután a minisztertanács elnökhelyettese közölte, hogy egyetért a törvényjavaslathoz fűzött módosító indítványokkal. a képviselők által tett konkrét javaslatok, észrevételek közös pozitívumaként emelte ki, hogy a felszólalók a gazdaságosság fokozását szorgalmazták. ennek a követelménynek mindenütt érvényt kell szerezni, a termelékeny és a jövedelmező munkára, az állóeszköz minél jobb kihasználására kell törekedni.

közölte, hogy a kormány szerveknél napirenden levő téma a cukortermelés növelése. a most kezdődő ötéves tervidőszakban hazánkban új cukorgyár épül, a régieket bővítik, rekonstrukciókra kerül sor. remélhető, hogy ennek révén lényegesen rövidíteni lehet a feldolgozási időt. a lakásépítkezésekkel kapcsolatos képviselői észrevételekre reagálva utalt arra, hogy a kormány meghatározta az alkalmazásra kerülő műszaki, gazdasági normákat, és a jövőben preferálni fogják azokat a területeket - megyéket, városokat - ahol kedvezőbb normák alkalmazhatók, tehát ugyanabból a pénzből több lakást tudnak megépíteni. a beruházási témakörben megemlítette, hogy a szocialista szektor beruházásainak most meghatározott 870 milliárd forintos előirányzatához már csak pótlólagos erőforrások feltárásával lehet valamit is hozzátenni. nem lehet tehát szó több beruházásról mindaddig, amíg a gazdasági növekedés üteme nem biztosít ilyen pótlólagos fejlesztési erőforrásokat, mert ellenkező esetben veszélyeztetnénk társadalmi céljaink elérését.

/folyt.köv./
20.50/a
9

- 50 -

parlament

bkk 3. /folytatta ...33.folyt./um

a vitában elhangzott megállapítások - amelyekről az egyik képviselő azt mondta, hogy jól rimeltek a törvényjavaslat szövegével - huszár istván véleménye szerint jól rezonáltak a törvénytervezet hangvételére, még inkább kiemelték, erősítették ezt az alaphangot. nagyon fontos biztosítéka ez annak - mondta -, hogy cselekedetekre, tettekre váltsuk a tervben foglaltakat. valamennyit. a törvény paragrafusainak ugyanis nincs rangsora, csak sorszáma van - egyformán fontos mindegyik rendelkezés. nem lehet válogatni belőlük, hanem mindegyik paragrafus maradéktalan megvalósítása a feladat. így válik az v. ötéves terv az egész lakosság, az egész nép tervévé. idézte a törvény szövegéből, hogy az országgyűlés felhívással fordul a munkásosztályhoz, a parasztsághoz és az értelmiséghez, szocialista hazánk minden polgárához, hogy képességeiknek, tudásuknak, tapasztalataiknak a közös cél szolgálatába állításával, s teljes erőfeszítéssel dolgozzanak a terv megvalósításáért. azért fontos ez, mert - mint hangsúlyozta - csak együttes akarással lehet a tervet tettekre, gyakorlati cselekvésre váltani. bízom abban - mondta -, hogy erre a felhívásra a mindennapok gyakorlatában alkotó tettek adnak választ, szocialista hazánk fejlődése, dolgozó népünk javára.

végezetül megköszönte a vitában a törvényjavaslathoz nyújtott aktív támogatást, a képviselők egyetértését, és kérte, hogy a népgazdaság v. ötéves tervéről szóló törvényjavaslatot - a módosításokkal együtt - az országgyűlés fogadja el és iktassa törvényeink sorába.

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bkk 3.sz. hírünk /folytatta.../ 16. folytatás 1. bek. alulról számított harmadik sorának vége helyesen:

...meglevő géppark jobb felhasználására ...

/folyt.köv./

- 51 -

20.55/um

e

parlament

Økk 3 ./folytatta ....34. folyt./um

a 22. folytatás 3. bekezdésének ötödik sora helyesen:
összehangzó - valódi érdekeiket. így ugyanis....
-----

a 29. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított
5. sora helyesen:
ne vezessenek lemondáshoz. egyébként ....
-----

a 30. folytatás 3. bekezdésének alulról számított 4. sora
helyesen:

...kell a szerkezeten a termelőágazatokban ...
-----

a 32.folytatás 2. bekezdésének alulról számított 2. sora
helyesen:

...az állóeszközök minél jobb ..
-----

a 30. folytatás 3. bekezdésének 4.sora helyesen:
30-32 százalékos nemzeti jövedelem növekményben, hanem az egész ...

/mti/

--

- 52 -

21.22/um

Ø

bb 46. aláírták a magyar-mongol hosszulejárati árucserforgalmi
megállapodást

k sz pf bh la

1975. december 18.

csütörtökön befejeződtek a magyar-mongol gazdasági tárgyalá-
sok. a külkereskedelmi minisztériumban dr.biró józsef külkereske-
delmi miniszter és jondoijijn ocsir mongol külkereskedelmi mi-
niszter, valamint d.szaldan államminiszter, a mongol nemzetközi
gazdasági kapcsolatok állami bizottságának elnöke aláírta az 1976-
1980. évi magyar-mongol hosszulejárati árucserforgalmi és fizetési
megállapodást, az 1976-ra szóló jegyzőkönyvet, valamint az 1976-
1980- évi gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési megállá-
podást. az aláírásnál jelen volt madarasi attila pénzügyminisz-
tériumi államtitkár; tordai jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes;
valamint bamdarijn dügerszüren, a mongol népköztársaság magyar-
országi nagykövete.

a hosszulejárati megállapodás szerint 1976-80 között jelentő-
sen bővül Magyarország és Mongólia kölcsönös áruforgalma. a ma-
gyar vállalatok gépipari termékeken és alkatrészekon kívül gyógy-
szereket, különböző fogyasztási cikkeket, kötöttáru, szövetet és
cipőt szállítanak mongol partnereiknek. mongóliától ugyanakkor
különböző gyapjuféleségeket, bőrkonfekcióáru, hús- és huskon-
zervet, hús- és csontlisztet vásárol külkereskedelmünk.

Magyarország továbbra is segítséget nyújt Mongóliának - a
gazdasági és műszaki tudományos együttműködés keretében - a vizgaz-
dálkodás fejlesztéséhez, résztvesz különböző ásványkincsek felku-
tatásában, valamint a kgt országokkal közösen létrehozott nemzet-
közi geológiai expedícióban. megállapodtak mongol szakemberek és
diákok magyarországi továbbképzéséről, s arról, hogy a magyar szakem-
berek Mongóliába is segítik a szakemberképzést./mti/
--

bb 47. időjárásjelentés

be bh la

1975. december 18.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este:

hideg, téli idő

várható időjárás péntek estig: keleten is felszakadozó fel-
hőzet, elszórtan még havas esővel, havazással. az időnként még erős
északi szél tovább mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmér-
séglet pénteken: mínusz 2 plusz 2 fok között./mti/
--

- 31 -

19.20 bh

20⁰⁰

2-

bb 48. aláírták az 1976. évi magyar-albán árucsereforgalmi és fizetési megállapodást

k sb be bh la

1975. december 18.

csütörtökön a külkereskedelmi minisztériumban tordai jenő és ilmi zaimi albán miniszterhelyettes aláírta az 1976. évre szóló magyar-albán árucsereforgalmi és fizetési megállapodást. az aláíráson megjelent viktor dhroso, az albán népköztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője ./mti/

--

bb 49. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig!

bh la

1975. december 18.

45. vietnami filmbemutató

46. magyar-mongol hosszulejáratu megállapodás

47. időjárásjelentés

48. magyar-albán megállapodás

49. hírjegyzék

--

/MTI/

- v é g e -

2130

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: koncz antal, lakatos erzsébet

- 32 -

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. szilveszter - tiz helyen

i nn pf sző bh hgy

1975. december 19.

egyszerre tiz helyen is köszönhetik vidám összeállítással a budapestiek 1976-ot., szilveszter 75., címmel a nemzeti színházban, a madách, az operett, a józsef attila és az erkel színházban, valamint a vörös csillag, az alfa, a corvin és az uránia mozikban és acirkuszban nagyszabásu szórakoztató műsorok bucsuztatják az óévet. a közreműködő színészek között találjuk többek között hofi gézát, bárdi györgyöt, bodrogi gyulát, rátonyi róbertet, kabos lászlót, agárdi gábort, csákányi lászlót, lórán lenkét, alfonzót, fónay mártát, csala zsuzsát. az énekes gárda olyan képviselői is dobogóra lépnek, mint cserhádi zsuzsa, kovács kati, vámos jános, záray mártá, zalatnay sarolta, payer andrás, katona klári. a zenét egyebek között az apostol együttes, a stúdió 10, az expressz együttes, a fővárosi cirkusz nagyzenekara szolgáltatja. az ilyenkor elmaradhatatlan magyar nótákat és cigánydalokat pedig kovács apollónia éneklő mészáros tivadar népi zenekara kíséretével.

a konferanszok között lesz szilágyi jános, mikes györgy, somogyi pál, moldoványi ákos, radványi barna, kopeczky lajos. a nagyszabásu szilveszter zenei szerkesztője szebelényi vera. a rendezők pedig :bánkai iván, bednai nándor, csenterics ágnes, kalmár tiber, mikolay lászló, földéák róbert és heitz györgy.
/folyt. köv./

- 1 -